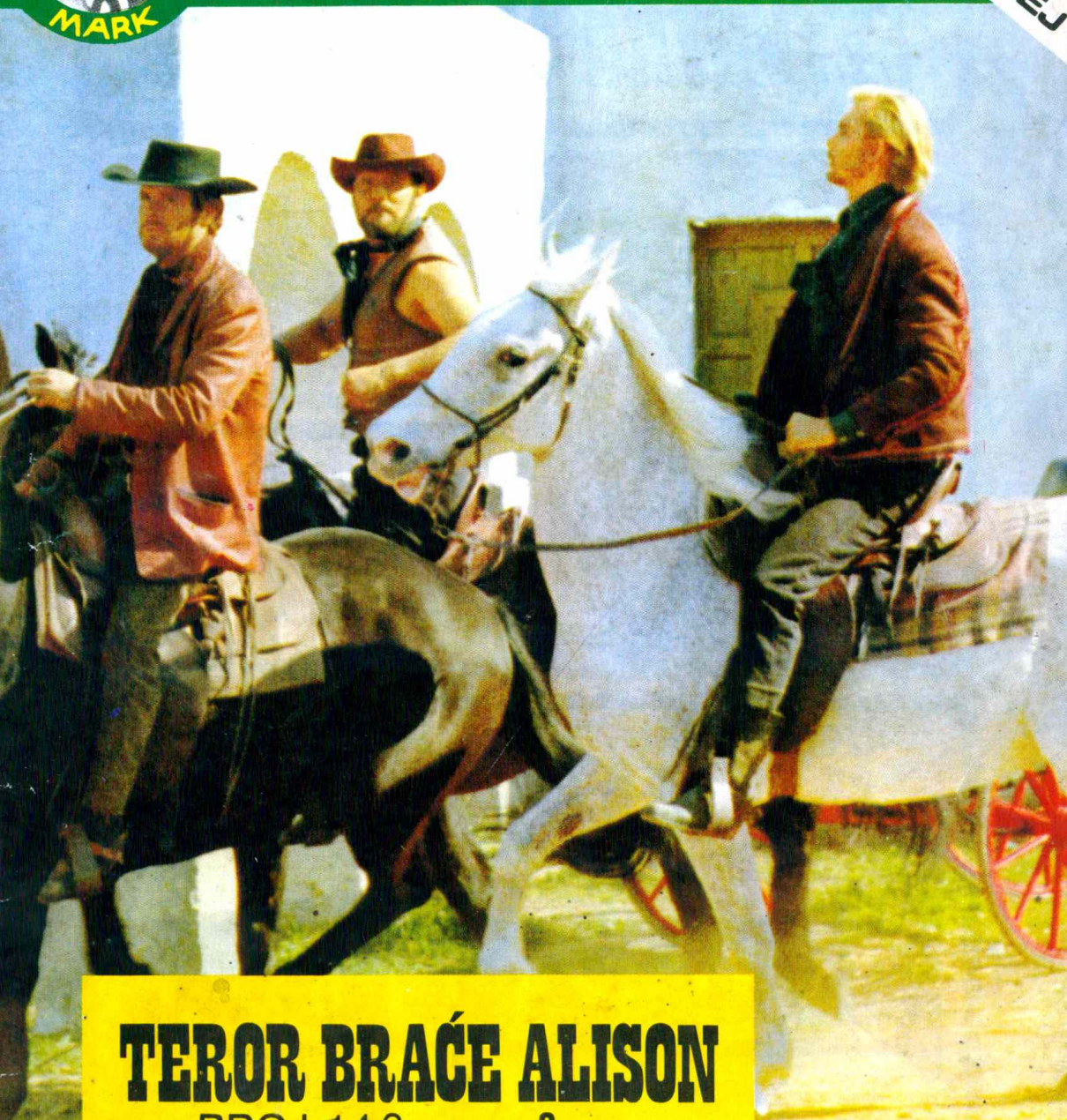

VAJAT ERP

DOK HOLIDEJ

TEROR BRACE ALISON

BROJ 142

CENA 2 DINARA

**SVAKOG DRUGOG
ČETVRTKA**

**NAJLEPŠE
LJUBAVNE PRIČE**

**SVETSKI HIT
SVETSKI HIT**

ZLATNI

KUPIDON

Vilijam Mark:

**TEROR BRAĆE
ALISON**

VILIJAM MARK
(„Gegen die Allysons“)

TEROR BRAĆE ALISON

Bilo je već davno palo veče kad je jahač ušao sa južne strane u grad.

Bio je to visok čovek, širokih ramena, odeven u sivu pamučnu košulju i uske, crne platnene pantalone. Na čelo je nisko bio natukao šešir sa širokim obodom. Za pojasom izrađenim od bivolje kože visile su dve frotrole sa teškim pištoljima.

Lice jahača nije moglo da se raspozna u mraku. Da je bilo više svetla moglo bi da se vidi lepo vajano lice, opaljeno suncem, sa dva tamna oka.

Ispod oboda šešira izvirivala je crna kosa.

Bilo je to lice maršala Vajata Erpa.

Ovaj Misurijanac je za sobom imao šezdeset pet pređenih milja, od Lamese do Laboka, a sigurno je da bi svakom drugom jahaču za ovaj put pod vrelim suncem Teksasa bilo potrebno dvostruko više vremena.

Vajat povede svog ždrenca ka vratima štale za iznajmljivanje.

Na vratima je sreo jednu mršavu, povijenu ženu koja se upravo spremala da zaključa vrata.

— Mogu li za noćas da ostavim konja kod vas, mađam? — zapita je maršal posle pozdrava.

Žena je pokušala da pri oskudnoj svetlosti štalske lampe osmotri njegovo lice, a onda zavrte glavom:

— Ne, ne može — odgovorila je neljubazno. — Svi su nam boksovi popunjeni.

— A pozadi, za senikom?

Žena ga iznenađeno pogleda.

— Otkud vi znate za naš senik? — zapitala je natmureno i pritvorila vrata.

— Zato što sam tamo već jednom, pre tri godine, ostavio svoga konja. Onda je mister Sanders još bio živ. Razgovarao sam sa njim o doživljajima u Montani...

Tog časa se pokrenu iz dubine štale neka zdepasta prilika i začu se starački glas:

— Stari Sanders živi još uvek! Hvala velikom Manitu! A ako

me uši ne varaju onda je to mušterija za koju bi se našlo i deset boksova u ovoj štali, Meri! Čak bi i neke boksove ispraznili, ako treba!

Starac gurnu ženu ustranu, pride vratima i pređe rukom preko sjajne dlake velikog ždrepcica.

— Poješću sopstvene vile za seno, ako nisam ovog ždrepcica mog starog prijatelja Va...

— Helo, Pite Sanderse! — prekide ga naglo maršal, koji nije hteo da starac izgovori njegovo ime. Skočio je iz sedla i srdačno se pozdravio sa starim vlasnikom štale. — Raduje me što mogu da vas pozdravim — rekao je. — Nebesa! Pa vi sad mora da imate osamdeset pet!

Starac se bučno nasmeja.

— Dodajte još šest, momčino!

Kad su ušli dublje u dvorište, primeti Vajat pri svetlosti dve slabe petrolejke da su gotovo svi boksovi u štali prazni.

— Moja snaha vas je, sigurno, odbila — reče starac.

— Da — odgovori Vajat.

— Ne treba da vas čudi — nastavi starac, predajući Vajatovog konja štalskom momku. — Pre dva sata je dolazio ovamo Lambas i rekao nam da budemo oprezni jer se u okolini pojavio Pekos Bil. Zbog toga je moja snaha bila nepoverljiva.

— Pekos Bil? — zapita maršal iznenađeno. — Kako je to moguće? Ja sam čuo i čitao pre dva dana da je on u Vajomingu. Jedino na krilatom konju

mogao bi da za ovo vreme stigne ovamo.

Starac ga je iznenađeno posmatrao.

— Lambas tvrdi da je tu, a do sada su njegova obaveštenja uvek bila tačna!

Greg Lambas je bio od pre izvesnog vremena mesni šerif u Laboku. Vajat ga je površno poznavao, ali je ponešto čuo o njemu. Bio je vrlo strog, što je sasvim odgovaralo ovakvom teksaškom gradiću kao što je Labok. Pa ipak Gregu Lambasu je pripisivana surovost koja je bila sasvim nepotrebna.

Vajat je neko vreme porazgovarao sa starcem, a onda ga je zamolio da nikome ne govori o njegovom prisustvu u gradu.

— Shvatio sam to još na kapiji — odgovori starac žmirkajući. — U mene se možete pouzdati. A ako nigde ne nađete prenočište, onda možete da dođete ovamo kroz zadnja vrata. Kod Pita Sandersa će za vas uvek da se nađe soba!

Vajat izađe iz dvorišta ljubaznog starca na sporedna vrata jer mu je bilo stalo do toga da ga niko ne prepozna.

Izbio je pored gradske većnice, kroz jednu poprečnu ulicu i zašao na uglu da bi osmotrio glavnu ulicu.

Na drugoj strani ulice nalazio se Teksas-bar iz koga je na ulicu dopirala larma i duvanski dim, a iz širokih prozora je jarka svetlost obasjavala deo ulice.

I na drugom uglu je bila krčma, ali je tamo bio manje bučno. Bila je to kockarnica gde se tiho igrao poker i gde su ljudi bez mnogo buke ispijali svoje piće. Vajat je dobro znao tu krčmu. U njoj je pre tri godine Dok Holidej ubio u dvoboju varalicu Lorensa Garisona. Garison je, stojeći iza leđa Doka Holideja, bio potegao pištolj, ali je Holidej video njegov pokret u ogledalu. I tu je Garisonu bio kraj!

Na drugoj strani se nalazio Ramon-bar Kirka Duisa, pred čijim ulazom je 1879. godine bio izrešetan revolveraš Hari Benet. Ubila su ga braća Petrison, koje je samo trideset koraka dalje stigao i ubio čovek po imenu Lambas, koji je onda bio pomoćnik šerifa. Braća Petrison su bila višestruke ubice i Lambas se odlučio za brzu pravdu, tu nasred ulice, što mu je ubrzo donelo reputaciju zasnovanu na strahu.

Sa desne strane gradske večnice nalazio se Sandi-salun Gordona Hepija, u kome je zloglasni Bili Kid ubio trgovca Džemsa Medoka.

Nešto dalje od ugla nalazio se u celom Teksasu dobro poznati Sleton-hotel u kome se odigrao obračun između Džona Veslija Hardina, za kojim je bila raspisana poternica u pet država, i čuvenog državnog policajca Pita Marfilda.

Moglo bi se reći da je tle na kome se nalazio Vajat Erp bilo istorijsko, ali on nije imao nameru da se priseća starih priča.

Sa leve strane Teksas-bara, u maloj kamenoj kući, nalazila se šerifova kancelarija i stan šerifa Grega Lambasa. Tu je on, iznad kancelarije, imao dve sobice. U jednoj od njih je povremeno spavao njegov rođak, koji je povremeno dolazio iz Dalasa.

Vajat Erp pređe brzo preko ulice, zakuca na vratima kancelarije i uđe.

U istom trenutku, kad se našao na otvorenim vratima, iz pozadine kancelarije prasnu hitac.

Metak prošiša iznad same Vajatove glave i zrno zazvižda preko ulice.

Munjevitim pokretom izvukao je Misurijanac svoj revolver, kalibra 45, istovremeno zapinjući oroz, a onda je sevnula naranđasta munja. Bilo je prošlo manje od jednog sekunda od trenutka kad je prasnuo iz dubine šerifove kancelarije hitac, a Vajat je već bio opalio u tom pravcu.

Začuo se krik nekog čoveka.

Vajat se u istom trenutku bacio ustranu i sad se nalazio ispred vrata na podu.

Unutra se čulo rušenje nekog čvrstog predmeta, a onda tup pad.

Odmah posle pucnja istrčao je iz kockarnice jedan čovek, pretrčao ulicu i naglo zastao kad je video kraj vrata nečije telo. Izvukao je odmah svoj kolt.

Vajat se okrenuo. Ugledao je čoveka na sredini ulice i na nje-

govim grudima metalno svetlu-
canje zvezde.

Šerif Lambas!

— Imam utisak da je ovaj
prijateljski pozdrav bio name-
njen vama, šerife Lambase!

Šerif Lambas je sa čuđenjem
slušao zvuk tog poznatog glasa,
ali nikako nije mogao da se se-
ti odakle ga zna. Zato je samo
promumlao:

— Hajde, diži se, čoveče, da ti
ne bih oprljio kožu!

— Hvala na prijateljskom po-
zivu. Stvarno moram da kažem
da je ovo raskršće vrlo zabav-
no.

— Ko je tamo u kancelariji?
— viknu Lambas.

— To bi vi trebalo da znate,
šerife. Taj čovek je vas čekao.

Lambas je sigurno primetio
da je pucano iz kancelarije, ali
kao da nije hteo da prizna tu
činjenicu.

— Hajde, ustanite, čoveče! I
dignite šape! Kolt ispustite iz ru-
ke!

Vajatu nije ni na kraj pameti
bilo da posluša to naređenje.

— Bolje bi bilo da pogledate
ko je to hteo da vas smakne —
odgovorio je šerifu Lambasu.

Lambas ponovo zastade kad je
čuo zvuk tog glasa.

Do đavola! Pa to je...

— Maršal!... — promucio je
najzad Lambas.

— Idite kroz dvorišnu kapiju!

— prekidu Misurijanac Lambasa.

— Nije isključeno da čovek koga
sam pogodio ima partnera!

Lambas istog časa pođe, od-

gurnu vrata drškom pištolja i
pogleda po dvorištu.

Izgledalo je kao da je sve u
redu, ali kad je pošao napred
ugledao je neku senku koja je
šmugnula prema vratima kance-
larije.

— Stoj! — povikao je.

Onaj je, međutim, nastavio da
trči.

Lambas opali.

Pucanj odjeknu preko dvoriš-
ta.

Nepoznati se, međutim, bio već
dokonao vrata i pojurio kroz
kancelariju.

Pojurio je prema izlaznim vra-
tima, ali se sanleo o neki pred-
met. Inak se digao i iurnuo na
vrata. Tu ga je, međutim, čekao
već Vaiat Erp.

Čovek odmah opali iz pištolja,
ali njegov metak pogodi krov
nastrešnice, jer mu je Vaiat od-
gurnuo ruku. Od udarca mu je
i pištolj ispao iz ruke, ali čovek
uspe da odskoči ustranu i po-
teže nož.

U tom času ga snažno pogodi
pesnica Vaiata Erna u vrh bra-
de i čovek se sruči kao pokošen.

Lambas, koji je pojurio za ne-
poznatim kroz kancelariju, nije
video udarac koji je Vaiat Ern
zadao nepoznatom. Video je sa-
mo snažnu figuru saveznog mar-
šala Vaiata Erna nad nepomič-
nim protivnikom.

Lambas pogleda Misurijanca.

Vaiat Ern ga je nadvišavao za
glavu.

— Ugalite svetlo! — naredi
Misurijanac.

Šerif izvadi šibicu i kresnu.

Slaba svetlost šibice osvetlila je prostoriju u kojoj je, pored oborene stolice, ležao neki čovek sa licem okrenutim patosu.

Šerif Lambas priđe stolu i zapali lampu. Kad je svetlost lampe obasjala celu prostoriju, Lambas prigušenim glasom reče:

— Ovaj nije Pekos Bil.

Vajat je video samo deo lica onog čoveka na patosu. — Ne — rekao je — a ni sledećih deset dana neće ovde biti. Ovo je Frenk Čipvel.

Lambasovo lice obli tamno rumenilo.

— Čipvel? — promrmlja šerif. Hteo je da se sagne i bolje osmotri lice, ali se onda okrete prema maršalu i začuđeno ga upita: — Otkud vam to?

Vajat oštro pogleda šerifa.

— Zar ga vi ne poznajete?

— Poznajem... ali... — On da se Lambas saže i prevrte čoveka na leđa. — Stvarno! — rekao je.

Vajat je u međuvremenu bio dovukao onoga sa trema i zatvorio ga u jednu ćeliju. Onda se nagnuo nad Čipvelovo lice.

— On je još živ. Dovedite lekara.

Lambas se okrete i besno pogleda Erpa. Opet mu se vratilo samopouzdanje i surovost.

— Lekara? Zašto? Taj momak je hteo da me ubije. Zbog toga bi i tako završio na vešalima. Samo neka on...

— Dovedite lekara! — ponovi Vajat Erp.

Lambas se uspravi. Još uvek je u rukama držao petroleumsku lampu čija svetlost mu je avetinjski osvetljavala lice odozdo. U očima mu se pojavio opasan sjaj.

— Šta vi hoćete, maršale? Ovaj čovek je moj neprijatelj. Progoni me već godinama. On je bandit, koji...

— Sve to možete da mi ispričate i posle. Sad dovedite lekara, šerife!

Lambas stavi lampu na ivicu stola i svoje maljave ruke nabi u džepove. Onda se raskorači i podiže glavu.

— Slušajte vi, Erpe! Ja znam da ste vi poznati u svim državama. I znam da se svim šerifima kad se nađu pred vama tresu gaće. Ali ću vam reći i ovo: sa mnom vi ne možete tako! Ja sam Greg Lambas i ne dozvoljavam nikome da mi komanduje. Postoji kod vas, Erpova, nešto što se meni ne dopada!

U tri koraka stvori se Erp kraj njega.

— Ovde leži teško ranjen čovek, šerife! Dovedite lekara!

Lambas se i nehotice povuče korak nazad.

— Šta hoćete! Gubite se iz moje kancelarije! Ovaj pas ovde...

Vajat se naže nad ranjenika da bi ga podigao sa poda.

U tom času je Lambas učinio neoprostivu grešku. Hteo je da spreči Misurijanca u tome i gurnuo ga.

Pod nekim drugim okolnosti-

ma bi maršalova reakcija možda bila blaža, ali ovoga puta se on naglo podigao i istovremeno izmahnulo desnom rukom.

Udarac pesnice odbacio je Lambasovu glavu pravo na Vajatovu levicu. Taj dvostruki udarac odbacio je šerifa Lambasa prema vratima kancelarije upravo u trenutku kada su kroz vrata nahručila sa ulice tri čoveka.

Dvojica od njih se odmah baciše na Vajata Erpa, a treći se okrete natrag prema ulici i povika:

— Šerif je napadnut!...

Vajat je, još uvek u zaletu, dočekao napad dvadesetšestogodišnjeg mesara Hardija Mantela i tako ga snažno odbacio prema zidu, da je ovaj tresnuo svom snagom o soške i sručio se onesvešćen na pod.

Istog časa se okrenuo prema tridesetogodišnjem tesaru Fredu Baksteru, pogodio ga udarcem iz okreta i omah izvukao iz futrole svoj veliki bantlajn specijal.

— Stanite, ljudi! — povikao je. — Ja sam Erp!...

— Erp! — viknu sa vrata bradati kovač Vens Omaha. — Do đavola! Grom i pakao! Stanite, momci! Ovo je stvarno Vajat Erp!

Vajat Erp vrati pištolj u futrolu, a onda se saže i podiže sa poda još uvek onesvešćenog Čipvela.

— Napravite mesta, ljudi! — grmeo je kovačev bas preko ulice. — On je Vajat Erp!

Konačno dođe Lambas svesti. U glavi mu je bučalo.

— Prokletstvo! — procedio je kroz stisnute zube kad je ugledao u kancelariji onu trojicu. — Šta tražite vi, idioti, ovde?

Hardi Mantel se uhvati rukom za grlo.

— Šta ovde tražimo...?

— Kako ste dospeli ovamo, čoveče? — urlao je Lambas.

— To bih i ja voleo da znam — promuca ovaj. — Znam samo da sam se ovde našao kad sam mu skočio za vrat.

— Šta lupate, čoveče? — prascao je šerif kome još uvek nije sve bilo jasno.

Vens Omaha zabrunđa:

— Vajat Erp je ovde, šerife, ako još to niste primetili!

Vajat Erp? Da! Još kako je on to primetio! Ustao je i uhvatio se za bradu. Lambas je imao utisak da mu je brada pomerena iz ležišta.

— Gde je on? — zaurao je Lambas.

— Odvukao je Frenka Čipvela — objasni Omaha. — Šta se to dogodilo? Kako je vaš prijatelj Čipvel stigao ovamo?

Lambas jurnu, na još uvek nesigurnim nogama, prema vratima, odgurnu ljude ustranu i uhvati se za stub trema.

— Erp! — viknuo je promuklo.

Maršal je u tom trenutku izlazio iz lekareve kuće koja se nalazila pored kockarnice, gde je ostavio Čipvela.

Odmerenim koracima prešao je preko ulice i zaustavio se pred Gregom Lambasom.

— Šta je, Lambase? — zapitao

je mesnog šerifa koji se nehotice povukao nazad i nesigurnim nogama doteturao do zida.

Vajat je video jedino Lambasove oči koje su u tami svetlucale kao oči zveri spremne na skok.

Lambas unezvereno pogleda oko sebe i podviknu Omahi i Baksteru koji su još uvek stajali na tremu pred šerifovom kancelarijom:

— Gubite se odavde, idioti!

Ova dvojica se odmah udaljiše nekoliko koraka i zaustaviše se na pristojnom odstojanju.

Lambas se onda okrete i uđe u svoju kancelariju. Hteo je da zaključa za sobom vrata, ali je Vajat Erp već stavio nogu između vrata i dovratka.

Vajat zatvori vrata za sobom.

Lambas se sruči na komodu i izvadi iz ugla jednu polupraznu bocu. Odmah je izvadio čep i prislonio je na usne. Pio je u dugim gutljajima. Kad je skinuo bocu sa usana, otpio je bio trećinu.

Onda se okrenuo prema maršalu:

— Šta vi tražite ovde, Erpe? Gubite se!

Vajat je stajao sa prekrštenim rukama pred vratima.

— Ja sam znao, Lambase, da ste vi prilično čudan momak. Danas sam, međutim, shvatio da ste hulja.

Šerif besno skoči. Boca mu ispade sa krila i razbi se. Čuvar zakona u Laboku stajao je ukočeno sa rukama sasvim blizu nad futrolama svojih pištolja.

— Šta ste to rekli, Erpe? — procedio je promuklo.

— Rekao sam da ste vi hulja, Lambase — odgovori mu mirno Vajat Erp.

Crven u licu, Lambas zaurla:

— Kajaćete se ~~dog~~ ovoga, Erpe! Ja ne dozvoljavam da mi vi to kažete! Ja godinama vodim gvozdenom rukom ovu kancelariju...

— To se sasvim može reći — preseče ga Misurijanac. — Tom „gvozdenom rukom” vi kršite svoje obaveze.

— Svoje...

— Da, svoju dužnost! Nećete valjda da mi kažete da vam nije poznato da teško ranjenom čoveku morate pružiti pomoć čak i kad je u pitanju vaš neprijatelj? Kuda bismo mi stigli kad bi čuvari zakona zaboravljali tu najjednostavniju obavezu?

— Da pružim pomoć? Toj bitangi? Zar zato što mu otac ima veliki ranč moram da mu pirim pod rep?

— Ne, to ne mislim, Lambase. Samo što vi ne smete da pustite ranjenog čoveka da iskrvari, ako hoćete da vas poštuju kao čoveka.

— Jesam li ja pucao u njega? — obrecnu se šerif.

— To biste verovatno učinili da nisam umesto vas ja otvorio vrata. Ili on u vas — reče Vajat.

To je bio pun pogodak! Lambas je iznad svega mrzeo mogućnost da neko posumnja u njegovu brzinu. Smatrao je da je nenadmašno brz i siguran.

— Da li vi to hoćete da me vređate, Erpe? Glas mu je čudno zazvučao a ruke se spustila na futrolu kolta.

Vajat pride stolu i sede na ivicu oštro posmatrajući Lambasa.

— Čujte, Lambase — rekao je hladno — ja uopšte nemam volje da se preganjam sa nevaspitanim ljudima kao što ste vi. Ja sam došao samo da bih pitao...

Lambas pozelene i u njegovim očima se vnu ljutita iskra, što nije izmaklo oštrom Vajatovom oku, a onda se istog časa u šerifovoj ruci stvori pištolj.

Delić sekunda ranije poletela je Misurijančeva čizma uvis i pištolj je izleteo iz Lambasove šake. Oružje je odletelo u tavanicu i opalilo tako da se metak zario u pod kraj Lambasove desne noge.

Lambasovo lice je dobilo boju pepela.

Vajat je opet mirno sedeo na ivici stola klateći nogama. Podsmješljivo je gledao šerifa u lice.

— Hteo sam da vam objasnim da sam došao samo da bih pitao vas, šerife Lambase...

Bes je kao bomba eksplodirao u Lambasu i on je obema pesnicama poleteo na Vajata Erpa.

Ni ovaj napad nije, međutim, iznenadio maršala, koji je bio iskusan zapadnjak. On je jednim zamahom odbio Lambasove udarce i pogodio ga strahovitim udarcem u vrh brade tako da se Lambas okrenuo oko sebe i tresnuo čak do vrata. Rukama se pridr-

žao za vrata i zakrvavljenih očiju zurio u Erpa.

Vajat Erp se opet spusti na ivicu stola.

— Sa vama je, izgleda, teško završiti započetu rečenicu, Lambase. Ako, međutim, vama odgovara ovakav način razgovora, onda možemo i tako.

Greg Lambas se mučio da ostane na nogama.

— To je nemoguće — stenjao. Nemoguće je da me ovaj pas dva puta savladao!

— Onda se sagao i dohvatio jednu stolicu pa je bacio na Vajata.

Erp je lako odbacio stolicu ustranui ponovo zadao Lambasu nekoliko šamara koji su ovome dobro protresli glavu. A onda ga je dokopao za okovratnik i bukvalno digao sa poda.

— Slušaj, mladiću — rekao mu je — sad je dosta šale! Ako ti je po svaku cenu stalo do svade onda ćeš dobiti prave batine, do kojih ti je, izgleda, stalo!

Onda ga je ponovo gurnuo prema zidu.

Iz Lambasovih očiju je izbijala neskrivena mržnja.

U tom trenutku je Vajat Erp shvatio da je u Gregu Lambasu stekao smrtnog neprijatelja.

U stvari je Vajat Erp to osećao i ranije. Pitao se ipak šta je moglo da bude uzrok tome.

— Nemoj misliti da si ostavio neki poseban utisak na mene, Lambase — rekao mu je. — Ja sam već češće sretao momke sa kojima sam morao da razgova-

ram na isti način kao sad sa tobom. A sad slušaj: ja sam naleteo na jednu bandu koja je bila primorala u jednom malom logoru u Ljanu nekog inženjera da im tajno preda tovar eksploziva...

I maršal je Lambasu ispričao celu priču mada je znao da mu ovaj ne bi pomogao ni kad bi mogao. Vajat Erp je to morao da mu ispriča jer je Lambas bio mesni šerif i trebalo je da zna za taj slučaj.

U logoru Komanča su Grendžer i Kerl Hoskins spretno organizovali da nestane pet buradi za viski punih dinamita. Vajatu Erpu je pošlo za rukom da smakne Grendžera i Hoskinsa zajedno sa njihovim pomagačima, ali nije uspeo da pronađe dinamit.

U Lamesi je Vajat saznao da su burad poslata linijom „Overland“ ali nije uspeo da sazna u kom pravcu su upućena. Stari kočijaš poštanskih kola je jedino znao da su ta burad, za koja je smatrao da sadrže usoljene haringe, poslata izvesnom K. Alisonu.

Trebalo je sad pronaći tog čoveka i to što pre! Taj eksploziv je mogao, u rukama saučesnika Grendžera i njegovih kompanjona, da stvori mnoge neprilike.

Postavljalo se pitanje šta su banditi smerali sa tom velikom količinom eksploziva?

Ko je bio taj K. Alison?

Gde da ga traži? — pitao se Erp.

Da li je dinamit već stigao na određenu adresu?

Pitanja je bilo bezbroj.

Vajat Erp se nije dugo zadržao u Lamesi. Nije se mnogo predomišljao da pređe šezdesetpet milja preko peska pod užarenim suncem da bi stigao do ovog neprijateljski raspoloženog šerifa, za koga je smatrao da mu je dužnost da ga obavesti o prepadu koji se dogodilo na teritoriji koja je spadala u njegovu oblast.

Lambas ga je, međutim, slušao na pola uha, a onda je ponovo posegao za drugom bocom viskija i dobro potegao.

Vajat pomisli da je Lambas sigurno alkoholičar, jer ljudi inače piju toliko količine viskija jedino kad su smrtno uplašeni.

Lambas se dotetura do svoje stolice za ljuljanje i zavalio se teško u nju. Brada mu pade na grudi.

— U redu, sad sam čuo vašu pesmu, maršale. A sad...?

— Jeste li već nešto čuli o tome? — zapita ga Erp, vadeći iz kutije jednu od svojih velikih, crnih cigara.

— Ne, nisam.

— E, dobro, sad ste obavešteni. Pet buradi dinamita je nestalo. Nekuda su transportovana iz Lamese. Prva stanica na toj liniji je Labok.

Lambasovo lice se iskrivi u neprijatnu grimasu.

— Labok? — zapitao je.

— Da, Labok.

Lambas se obema rukama nasloni na svoj pisaći sto i iskolači oči u Vajata.

Vajat mirno zapali cigaru i uputi se prema vratima.

— Traganje počinje u Laboku! — rekao je hladno.

— Ovde u Laboku ne postoji čovek po imenu Alison! — prasnu Lambas.

— Možda.

— Ne možda, nego ne postoji!

— Do viđenja, šerife! — reče hladno Vajat. — I pobrinite se da malo ohladite glavu. Nemojte samo viskijem! Razgovaraćemo još.

Vrata su se zatvorila za Misurijancem.

Lambas je zurio u zatvorena vrata, a onda u besu dohvati mastionicu sa stolića kraj komode i tresnu je o zid.

— Đavo neka te nosi, zlikovče! — zaurao je. — Upoznaćeš ti još Grega Lambasa!

*
*
*

Misurijanac pređe ulicu i pope se na drveni trotoar sa druge strane. Tri kuće dalje od gradske većnice nalazila se kuća predsednika opštine.

Vajat povuče zvona na kapiji i posle izvesnog vremena na vratima se pojavi jedna mlada žena.

— Vi ste Vajat Erp, zar ne? — zapitala je i širom otvorila vrata. — Ja sam Birgit Almansor. Moj otac vas očekuje, maršale.

„Gle”, pomisli Erp, vest o mom boravku ovde se brzo širi!”

— Dobro došli, maršale! — pozdravi ga debeli, ugojeni gradonačelnik, kad ga je devojka uve-

la u bogato nameštenu dnevnu sobu. — Raduje me što ste me odmah potražili. Pretpostavljam da ste već o svemu razgovarali sa mesnim šerifom.

— Kako to mislite? — zapita ga Erp.

— Pa, o toj stvari sa eksplozivom.

Vajat Erp s mukom suzbio iznenađenje. Otkud gradonačelnik zna za tu stvar koja je, kako je izgledalo, bila nepoznata šerifu?

Džim Almansor se smejao.

— Stvar je u ovome, šerife: Bob Ficsimons, naš poštari, došao je sa tom vešću prvo kod mene, pošto Lambas nije bio u svojoj kancelariji...

Postoji li surevnjivost između šerifa i gradonačelnika, pomisli Vajat, ili ovaj pokušava da ga prevari?

— Šerif Lambas je znao za taj slučaj — blefirao je Vajat.

Da, bio je u pravu. Debeljko je bio za trenutak zbunjen, ali se odmah snašao.

— To je velika svinjarija! Vrag će ga znati zašto je nekome potrebna ta ogromna količina dinamita!

Vajat, međutim, nije popuštao:

— Otkud zna mesni šerif za to, mister Almansore?

— Možda ga je poštari usput obavestio — pokušavao je gradonačelnik da se izvuče.

— Ne, nije ga sreo. Lambas je znao isto toliko koliko i vi.

— Možda. Ali to nije tako važno.

— Naravno, mister Almansore.

Ja sam upravo imao razgovor sa šerifom o tome.

— To sam i mislio. On je tvrdoglav i rekao mi je da će on tu stvar sam, bez...

Naglo je prekinuo.

— Šta je rekao? — zapita ga Vajat brzo.

— Ah, ... pa, svejedno, kad već i onako znate: rekao mi je da zna za tu stvar i da njemu nije potrebna nikakva pomoć u rasvetljavanju tog slučaja. Da on to može sâm!

Vajat stavi šešir na glavu.

— Laku noć, gradonačelnice!

Šerif Lambas je, znači, znao da je Vajat Erp otkrio tu stvar u Lamesi, pa je tako i računao sa tim da će se maršal pojaviti ovde u Laboku.

Da li se on nakostrešio zato što je bio sujetan i hteo sâm da reši tu stvar, ili se tu krije i nešto drugo?

Četvrt sata kasnije Erp je bio u kancelariji mesnog beležnika, koji je uprkos poznim časovima još uvek radio. A činio je to da bi što manje vremena proveo kod kuće kraj svoje opasne žene.

Luis Harman, beležnik, bio je mršav, visok čovek oborenih ramena. Zatreptao je sitnim očima iza naočara sa debelim staklom kad je ugledao maršala.

— Alison? Da, postoji ovde čovek sa tim imenom. Siguran sam! Ja, istina, ne poznajem baš sve ljude u glavu, ali znam sigurno da postoji!

Onda je zaronio u neki svežanj akata.

Harman je posle dugog prelistavanja konačno pronašao ono što je tražio.

— Evo ga! Alison, Antoan, rođen u...

— Pogledajte drugu listu — prekide ga maršal. — Ovde su vam na spisku umrli građani.

— Tako je, u pravu ste — reče beležnik. — Sad se sećam. Znam i kad je to bilo: 17. decembra 1879. Sećam se tog dana jer...

— Postoji li još neki Alison u vašoj kartoteci? — prekide ga Vajat Erp.

— Pa, u stvari, postojao je jedan koji je tu živeo nekoliko meseci... Stanovao je...

— Gde je stanovao?

— U Slajd Stritu. Mislim, u kući mister Somersa.

Bilo je već prilično kasno kad je Vajat Erp stigao do Somersove kuće.

Pošto je video da u kući još gori svetlo, zakucao je na prozor.

U tom trenutku je nestalo svetlosti u kući i neko je otvorio prozor.

— Ko je to?

Vajat je ugledao jednu sedu glavu.

— Oprostite što vas uznemiravam, mister. Ja sam Erp. Tražim čoveka po imenu Alison. Mister Harman mi je rekao da je ovde stanovao pre izvesnog vremena mister Alison.

— Alison? Tačno je. Stanovao je neko vreme ovde.

— Da li se sećate njegovog imena?

— Ne, ne znam kako se zvao... Siromah stari Alison. Ponekad je moja ćerka morala da ga izvlači iz Svansonovog bara. Bila je to sramota za tako starog čoveka.

— Koliko je imao godina?

— Pa, bližio se, mislim, devedesetoj!

Vajat mu zahvali na obaveštenju i vrati se u glavnu ulicu.

Tom devedesetogodišnjaku sigurno ne bi slali dinamit. Taj sad već sigurno počiva negde u miru na nekom groblju.

Od Lamese je put preko Laboka vodio ravno prema severu, razmišljao je Erp. Ako su burad išla tim putem, onda su mogla da idu i uskim „Overland“-putem za Amarilo.

Vajat Erp se ubrzo zatim našao pred mračnom kancelarijom Vels Fargo Kompanije.

Ako je eksploziv išao dalje prema istoku, razmišljao je Erp, onda je morala burad da preuzme Vels-Fargo kompanija.

Ušao je u dvorište kompanije.

Iz dubine dvorišta se zaleteo neki pas, besno lajući na došljaka. Vajat brzo primiri psa i uputi se prema zgradi.

— Ko je to? — odjeknu jedan dubok glas sa prozora.

— Ja sam Erp. Hteo bih da govorim sa nekim iz stanice.

— Erp? Trenutak samo, mister! Odmah izlazim!

Na vratima se ubrzo zatim pojavio jedan čovek u košulji, sa upaljenom lampom u ruci. Sišao je niz stepenice i podigao lampu uvis.

Osvetlio je lice maršala.

— Vi ste stvarno Vajat Erp?

— zapitao je bradati čovek.

— Da, hteo bih da vam uputim samo jedno pitanje, mister...

— Moje ime je Farland, Džo Farland. Ja sam zamenik mister Eliota, rukovodioca stanice.

Vajat pruži čoveku ruku i uđe u kuću.

Farland zapali dve velike lampe koje su visile na teškim držačima.

— Nemojte se mnogo truditi, mister Farlande. Ja sam hteo samo da vas zapitam... — I Vajat mu, bez mnogo nade da će nešto saznati, ispriča o čemu se radi.

— Bilo je pet buradi za viski, skoro metar visokih — završio je Vajat.

Farland se češkao zamišljeno po glavi, a onda najednom reče:

— Neka me đavo nosi ako to nisu ona burad koja smo preuzeli sa puta iz Lamese! Stari Džonson ih je preuzeo. Hej, sad se sećam! Bila su upućena nekom mister Alersu... Ne, čekajte!... Alisonu. Tako je! K. Alison je stajalo na uputnici. Tačno se sećam!

Vajat Erp je iznenađeno gledao u službenika kompanije.

— Tako je. Bila su upućena čoveku koji se tako zove. Da li možete da se setite kuda su otišla?

— Ne, maršale. Žao mi je, ali ne mogu da se setim. Možda to zna Džonson.

Lari Džonson je stanovao na

istočnom kraju grada, na obali malog isušenog jezera.

Farland je digao starca iz kreveta.

Kad je čuo o čemu se radi, odmah se setio i bezubim ustima počeo užurbano da melje:

— Da, mister Erpe, tačno se sećam. Bilo je pet velikih buradi. Bilo mi je čudno što burad ne smrdi iako je u njima usoljena haringa. Ali, šta se to mene tiče? Mi zarađujemo pare od prevoza. Da, to je otišlo dalje u Vestover...

Burad su, znači bila upućena u Vestover!

Pitanje je bilo da li im je to bila i krajnja stanica!

Vajat odlučio da napusti Labok, ali je prethodno hteo da još jednom poseti šerifa Lambasa.

Greg Lambas je smrknuta izraza lica sedeo na dvorišnim vratima svoje kancelarije i zurio u mrak. U kancelariji je škiljila lampa.

Kad su se otvorila ulazna vrata sa ulice, Lambas se okrete. Prepoznao je u polumraku odmah Vajata Erpa i digao se smrknuta pogleda.

— Šta još hoćete, Erpe?

— Hteo bih nešto da vam kažem, Lambase. Vi ste znali za taj slučaj sa eksplozivom.

Šerifovo lice pocrvene od besa.

— Da, znao sam! — prasnuo je.

— A zbog čega ste to prećutali?

— Reći ću vam: zato što sam hteo da tu stvar sâm rešim! Za-

to što smatram da ne treba drugi ljudi da se mešaju u moju nadležnost!

— U vašu nadležnost? To je zabluda, šerife Lambase. To je i moja nadležnost. Moja pre svega! Kao što vam je poznato, ja sam izvukao inženjera iz logora Komanča i otkrio tu stvar sa dinamitom. Dužnost je svakog čuvara zakona da sledi trag ukradenog dinamita!

— Znam — promumla Lambas — ali ja nisam do sada uspeo da mu uđem u trag.

— Jeste li bili na poštanskoj stanici?

— Naravno da sam bio.

— A kod kompanije Vels—Fargo?

— A što ću tamo? Oni toware samo robu koja ide na istok. Pošto su burad bila upućena iz Lamese, ona su, znači, bila na liniji sever.

— Aha! — reče Vajat, dotače obod šešira u znak pozdrava i izađe iz šerifove kancelarije.

Činilo se da je Greg Lambas stvarno želeo da sebe istakne u prvi plan, jer je nesumnjivo postojao rivalitet između njega i gradonačelnika, koji je na svoju ruku hteo da rešava tu stvar.

Vajat Erp je već mnogo puta bio doživio slične stvari, pa je odlučio da još iste noći odjaši za Vestover.

Put za Vestover je bio dug i usput je bio nekoliko manjih naselja. Misurijanac se usput raspitivao na tim stanicama o pošiljci buradi upućenoj K. Ali-

sonu, ali bez rezultata. Pet buradi nigde' usput nije bilo istovareno.

•
•

Bilo je sparno pre podne kad je Vajat Erp ujahao u glavnu ulicu Vestovera.

Stanica kompanije Vels—Fargo nalazila se u glavnoj ulici, pored velikog Grand-hotela.

Vajat sjaha sa svog ždrepeca i odvede ga u hladoviti prolaz između Grand-hotela i stanice Vels—Fargo kompanije, a onda se umornim korakom uputi do ulaza u stanicu.

Kad je ušao u prilično veliku prostoriju poštanske stanice, ugledao je snažnu figuru čoveka svetloplave kose koji je nešto poslovaio kraj velikog ormana sa dokumentima.

Misurijanac skide šešir i pozdravi, a onda obrisao maramicom znojavo čelo.

— Mogu li da razgovaram sa rukovodiocem stanice? — zapitao je prilazeći rampi koja je odvajala prednji deo prostorije od odeljenja za službenike.

Službenik vrati dve omanje vreće sa papirima u veliki orman i gurnu ustranu dva velika sanduka. Onda priđe rampi i ispiti-vački pogleda maršala.

— Ja sam rukovodilac stanice, mister — rekao je. — Zovem se Preston, Vil Preston.

Erp ga obavesti o čemu se radi.

Preston ga je pažljivo saslušao, a onda zavrte glavom.

— Ne, mister, da je tako nešto stiglo, ja bih sigurno znao.

— Pa — odgovori Vajat — stanica je prilično velika. Moglo bi se dogoditi da čovek zaboravi na nešto što duže vremena leži u magacinu.

— Isključeno! — odgovori Preston. — Toliko velika stanica ipak nije i ja bih sigurno znao da su ovde stigla burad sa eksplozivom.

— Da su to burad sa eksplozivom, to niste mogli da znate — upozori ga Erp. — A pet buradi usoljenim haringama ne padaju nikom u oči.

— To je tačno — reče Preston. — Ali, budite uvereni da ta pošiljka ovamo nije stigla.

Vajat se pozdravi sa njim i izađe iz kancelarije.

Čudan momak taj Vil Preston, pomislio je. Nije kao Greg Lambas, ali i on je toliko samouveren da smatra da može sa ljudima da govori s visine.

Vajat je u svakom slučaju imao neko neprijatno osećanje dok je razgovarao sa njim. Pošto ništa više nije mogao da sazna odlučio je da odmah napusti stanicu.

Ipak nije nameravao da odmah napusti i grad, jer nije ni mislio da se osloni samo na izjavu šefa stanice.

Kad je izašao na glavnu ulicu, ugledao je pred obučarskom radnjom nekog starca koji je sedeo

u stolici za ljuljanje i posmatrao ga.

Misurijanac mu pride, dotakavši u znak pozdrava obod šešira i upita ga gde može ovde da se dobije dobar ručak.

Starac žmirnu i pokaza mu glavom na drugu stranu ulice.

— Tamo preko puta vam je gostionica Meri Kren. Kod nje već dvadeset godina dobija najbolji ručak u gradu. A nije ni skupo.

Vajat mu zahvali i ubrzo se nađe u kafani gde je pronašao mesto za jednim stolom kraj prozora.

Za tim stolom je već sedeo jedan čovek pedesetih godina koji je, mljackajući, uništavao poveći komad mesa. Između zalogaja je pokušavao da povede razgovor sa Vajatom, kome nije baš mnogo stalo do toga, a onda je na kraju rekao:

— Dok sam ja još bio šerif u Vestoveru, cene su bile drugačije. Danas su se ljudi obezobrazili. Jadna Meri Kren mora sad za meso da naplaćuje mnogo više, pošto mora da plaća visoku zakupninu Prestonu.

— Kome? — zainteresova se Vajat.

— Prestonu!

— Da ne mislite, možda, na čoveka iz Vels—Fargo stanice?

— Naravno da mislim na njega.

— Je li ova kuća njegova?

— Ne samo ova kuća!

Posle jela Vajat Erp odluči da potraži šerifovu kancelariju da

bi se raspitao za čoveka po imenu Alison.

Kad je ušao u šerifovu kancelariju, zastao je najednom kao ukopan. U kancelariji je kraj soške sa puškama stajao krupan čovek plave kose i smeškao se.

— Terate li vi šegu sa mnom, Prestone? — zapita Erp popravljajući okovratnik.

— Ne pada mi na pamet.

— Znači li to da ste vi i šerif ovde?

— Tako je.

— Vi ste, znači, šerif, šef stanice i vlasnik gostionice. Ne bi me čudilo kad bih otišao u crkvu i zatekao vas tamo da držite propoved kao mesni pastor!

Na Prestonovom licu se pojavio tanak osmeh.

— Takva je situacija bila. Kada je bivši šerif odstupio, nisu uspeli da pronađu pogodnog čoveka i izabrali su mene.

— Ali vi već imate poštansku stanicu!

— Da, ali na oba mesta radim samo pola dana.

— Nije mi jasno kako to može šerifova kancelarija da radi samo pola dana.

— Sve se može. Treba ljude samo priviknuti na to... Ali, kako vidim, vi ste još uvek u gradu. Tražite li još uvek vašu bu-rad za viski?

— Da, još uvek. A sem toga tražim i nekog čoveka po imenu Alison.

— Alison? — odmahnu glavom Preston. — Tog imena nema u Vestoveru.

— Onda se tu ništa ne može učiniti.

Kad je izašao iz šerifove kancelarije, Vajat polako uputi prema starcu koji je još uvek sedeo u stolici pred obučarskom radnjom.

— Je li prijatno sedeti tu, mister? — zapitao je starca.

— Da — potvrdi starac. — Kad čovek provede pola veka u tom prokletom pesku, onda može sledećih dvadeset godina da provede sedeći ovako na stolici.

Vajat izvadi iz kutije poslednje dve cigare i pruži jednu starcu, koji je odmah izlomi i nabi duvanom svoju nagorelu veliku lulu.

— Onda ste vi, znači, rođeni ovde u Teksasu? — nastavi šerif.

Starac zavrte glavom.

— Nećete mi verovati, ali ja sam rođen u Londonu. A ovamo sam došao zajedno sa starim Henkom Vestoverom i osnovali smo ovaj grad pre čitave večnosti.

Vajat je još neko vreme razgovarao sa starcem, a onda kao usput spomenu ime Alison.

— Alison? — zamisli se starac. — Čekajte! Postojala je ovde porodica Alison, ali su starci pomrli. Neki njihov nećak je došao onda iz Sent Luisa da preuzme kuću i neki komad zemlje.

— Je li on još uvek u gradu?

— Ne znam. Dugo ga nisam video. Ja obično sedim ovde i već dugo nisam video da se Klod Alison pojavio u ovom delu glavne

ulice. Vrag će znati zašto. Možda navraća u Rafov bar ili neku drugu krčmu u sporednoj ulici. A možda uopšte više nije u gradu...

Klod Alison!

Da li je to značilo da je ušao u trag čoveku kome je bilo upućeno pet buradi sa eksplozivom?

— Gde je kuća Kloda Alisona?

— U poslednjoj ulici na istočnoj strani grada. To je ulica koja vodi prema severu, prema brdima. Onda je to bila poslednja kuća sa leve strane, a sad ne znam da li je neka dozidana. To je stara dvospratna zgrada sa malim dvorištem, koje se graniči sa stolarskom radionicom Dena Timermana.

— Klod Alison? — iznenadila se stara stolareva žena. — Taj se izgubio kad je video da kuća propada. Kad se kuća srušila on je već četrnaest dana bio na putu.

— To znači da je prošlo više od dva meseca od tada — reče Vajat zamišljeno gledajući polusrušenu staru kuću.

Tako se i taj trag ugasio. Nestao u pesku.

Vajat Erp se vratio u glavnu ulicu i izveo iz uzanog prolaza između kuća svog konja. Na vratima Vels—Fargo stanice ugledao je Vila Prestona.

Stajao je tamo naslonjen na vrata i smeškao se.

— Savetovao bih vam da odjašite do Vičita Folsa — doviknuo mu je. — To je tačno četrdeset pet milja. Siguran sam da

ćete tamo imati više sreće, maršale.

Maršal!

Vajat Erp mu se uopšte nije bio predstavio, niti mu je Preston ranije dao na znanje da ga poznaje. Otkud je onda Preston saznao da je on maršal?

— Možda ću to stvarno i učiniti — odgovori Erp i pojaha konja. Međutim, pre nego što je napustio grad, on svrati u jednu malu štalu za iznajmljivanje, ostavi konja i raspita se za prenoćište.

— Možete da dobijete kod nas sobu na tavanu, mister, za pedeset centi — reče mu mlada žena vlasnika štale.

Vajat izvadi dolar i pruži ga ženi.

— Ostajete, znači, dve noći? — zapita ga žena.

— Ne znam. Jednu noć ostajem u svakom slučaju.

Vajat je pod toplim krovom odmah zaspao. Kad se probudio bilo je već veče. Ustao je i pogledao kroz prozor u dvorište. Bilo je tiho.

Kad je sišao u dnevnu sobu ugledao jednog starca koji je čitao novine u fotelji. Pogledao ga je preko novina.

— Jeste li vi danas tražili Kloba Alisona, mister?

— Da.

— Ja sam vas slučajno video kod polusrušene kuće. Pre nekoliko dana je u gradu bio još jedan čovek koji se interesovao za njega.

— Da?

— Jeste. Bio je to neki postariji čovek. Davao je utisak da nije zdrav. Nisam mogao da mu kažem o Alisonu i poslao sam ga šerifu. Pošto nije znao put ja sam ga otpratio do šerifa. Ostao je tamo jedan sat a onda je odjahao iz grada.

— Da li je odjahao u pravcu severa?

— Da.

Vajat privuče jednu stolicu i sede kraj stola.

— Kakav je čovek bio taj Klod Alison?

— Šta da vam kažem? Niko ga nije, u stvari, poznavao, mada je tu živio izvesno vreme.

— Znaate li gde je sad?

— Mislím da je otišao negde na Misuri. Uvek je govorio o reci.

— Možete li da mi ga opišete?

— Naravno. Bio je srednje visine, produhovljenog lica sa sivim očima. Oblačio se sasvim uredno i... ništa ne bih mogao posebno da kažem. Nije ga, u suštini, lako opisati.

Vajat zahvali starcu i izađe iz kuće.

Na vratima Vels—Fargo stanice bila je prikačena ceduljica:

„Za otpremanje linije brine se mister Džes Taker.”

Vajat ugleda blizu vrata jednog postarijeg čoveka u stolici i zapita ga gde stanuje taj Taker.

— Ja sam Taker — odgovori čovek.

— Vi, znači, zamenjujete mister Prestona kad on preko puta igra ulogu šerifa?

— Tako nekako.

Vajat pređe preko ulice do šerifove kancelarije. I tu je na vratima stajala cedulja.

„Moj zamenik je mister G. Hu-ver, susedna vrata.

šerif Preston.”

Vajat Erp tiho zviznu. Da li to znači da je Preston van grada?

Svratio je u gostionicu kod Meri Kren i ona mu reče da nema pojma kuda je mister Preston odjahao.

Maršal se onda poprečnom ulicom uputi svom prenoćištu. Razmišljao je da li nešto znači činjenica da je Preston izjahao iz grada. Da li on nešto zna o čoveku kome je bila upućena pošiljka eksploziva?

Činjenica što je Preston istovremeno službenik stanice Vels—Fargo kompanije, šerif i vlasnik gostionice još nije davala osnova za sumnju. Sličnih slučajeva je bilo. Ono što ga je činilo sumnjivim bila je činjenica da ga je poslao u Vičita Fols, a još više što ga je oslovio sa „maršale” iako je Vajat Erp do tada imao utisak da on ne zna ko je on.

Ipak je najsumnjivije od svega bilo to što je on sam najednom otišao iz grada!

Posle kraćeg razmišljanja Vajat Erp odluči da ode do pošte, koja se nalazila pored stanice Vels—Fargo kompanije.

— Hteo bih da pošaljem telegram — rekao je službeniku koji se baš spremao da zatvori kancelariju.

— U redu, mister — reče službenik i dohvati komad papira.

— Šerifu, Vičita Fols — počeo da diktira Vajat. — Tražim čoveka po imenu K. Alison. Potpis: Vajat Erp, Vestover — pošta.

— Kako rekoste ime, mister? — zapita službenik zbunjeno.

— Vajat Erp.

Službenik se zagrcnu i brzo napisao ime.

— U redu, mister! Budite bez brige. Ja sam Džoni Njuton. Ja ću...

— Još dva ista telegrama ćete poslati — prekide ga Vajat. — Jedan šerifu u Olbeni, a drugi isto šerifu u Denton!

Sledećeg dana u podne Erp odlučio da ode iz grada. Morao je na svaki način da uđe u trag ukradenom dinamitu. Nemoguće je bilo da bez traga nestane pet velikih buradi eksploziva.

U trenutku kada se popeo na konja i pošao ka izlazu dvorišta štale za iznajmljivanje, utrčao je u dvorište bez daha Džoni Njuton i pružio mu prispeli telegram iz Vičita Folsa.

„U Grand-hotelu odseo čovek koga ste tražili. Šerif Vinters” — pisalo je u telegramu.

Misurijanac odmah krenu na put.

Bilo je skoro palo veče kad je stigao u Vičita Fols.

Šerif Vinters, krupan pedesetogodišnjak, prijateljski je pozdravio Vajata Erpa.

— Najbolje bi bilo — rekao mu je — da ja odmah krenem sa vama. Momak je još u hotelu.

— Nadam se da nije primetio

da se interesujete za njega — odgovori maršal.

— Ne — reče Vinters. — Budi-
te bez brige. Sasvim sam slučaj-
no saznao da je momak tu.

— Otkada je tu?

— Juče je stigao linijom
„Overland”.

— Kako to?

— To je linija „Overland” ko-
ja ide preko Vestovera. — Vin-
ters najednom stade i pogleda
Erpa. — Hej, pa to je čudno!
I on je stigao iz Vestovera! Da
vam nije umakao?

— Ne, ne... možemo li da
idemo?

Kad su stigli do starog, prlja-
vog hotela, sa čije fasade je bi-
la otpala boja, šerif uđe u malu
recepciju i pritisnu zvono koje
je stajalo na pultu.

Prilično je potrajalo dok se u
oblaku jeftinog parfema nije po-
javila krupna žena u radnom
odelu.

— Oprostite, šerife, baš sam
prala veš — rekla je. — Šta se
dogodilo?

— Kod vas je odseo izvesni
mister Alison?

— Da, ali on je već otišao.

— Kad? — zapita je brzo Erp.

— Pre dva sata.

— Kako to kad linija „Over-
land” ide tek sutra? — čudio se
šerif Vinters.

— Ne znam — sleže žena ra-
menima. — Platilo je, uzeo svo-
je kofere i ukrcao se u kola.

— Kakva kola? — zapita mar-
šal.

— To su bila jedna od Pibodi-
jevih kola.

— Kakav je to Pibodi sad?

— Ja ću vam objasniti — ume-
ša se Vinters.

— Možete li da mi opišete tog
Alisona? — zapita Vajat ženu.

— Da, to je sitan čovek, mož-
da stošesdeset visok, slabunjav,
sa sedom bradom... Evo, tu se
upisao — pokazala je knjigu.

„K. Alison. trgovac” — pisalo
je u knjizi.

Kad su izašli iz hotela Vajat se
okrete šerifu.

— Gde stanuje taj Pibodi?

— Gore u glavnoj ulici.

Posle svega nekoliko minuta
našli su se u kancelariji vlasnika
štale za iznajmljivanje i prevoz-
nika Džemsa Pibodija.

— Pre nešto više od dva sata
je kod vas iznajmio kola jedan
čovek. Mi bi sad hteli da znamo
kuda su kola otišla? — obrati mu
se Erp, pošto su se pozdravili.

— Znam — odgovori Pibodi. —
To su kola broj tri. Kočijaš je
Gordon Halover. Uostalom, on je
tamo u dvorištu.

— Zar se već vratio? — zapi-
ta maršal zbunjeno.

— Da, već davno.

Vajat brzo otvori prozor i po-
zva kočijaša u kancelariju.

— Kuda ste odvezli onog
stranca? — zapita ga Vajat Erp.

— Ako mislite na onog starog
momka, on je hteo u Šepardfild.

— A gde je to? — zapita Misu-
rijanac.

— Nije daleko — objasni ko-

čijaš. — To je malo naselje od pet ili šest kuća na milju i po odavde. Spada uz Vičita Fols.

— A gde je sišao? — raspitivao se Erp.

— Kod kuće koja je tačno preko puta krčme. Šerif zna koja je. To je velika Tompsonova kuća — odgovori kočijaš.

Šepardfild se nalazio u otvorenoj savani. Izgledao je tačno onako kako ga je kočijaš opisao: šest kuća je bilo smešteno u maloj dolini nedaleko puta kojim je išla linija „Overland”.

Već iz daleka pokazao je šerif Vinters jednu veliku, novu kuću.

— To je ta kuća — rekao je. — Pripada stolaru Tompsonu.

— Poznajete li ga? — zapita Erp.

— Površno. Vredan momak. Mnogo radi u gradu i vrlo retko svraća u krčmu.

Kad su stigli do kuće, sjahali su i Vinters zakuca na vrata.

Posle kraćeg vremena začuli su se koraci u hodniku.

Onda su se vrata odškrinula i pojavio se mršavo, bolešljivo lice uplašene žene od oko četrdeset godina.

— Možemo li na trenutak da uđemo, misis Tompson? — zapita Vinters, dotičući prstom obod šešira.

— Naravno — odgovori žena i otvori širom vrata.

Uvela ih je u sobu i ponudila im stolice, koje prethodno izbrisala keceliom.

Vajat Erp ostade stojeći.

— Hteo bih samo da vas pitam,

madam, mogu li na trenutak da govorim sa misterom Alisonem?

Žena kao da se uplašeno trgla ili se Vajatu Erpu učinilo. Onda se naglo okrenula i žurno izašla.

Dugo je nije bilo. Vajat je već postao bio nestrpljiv i hteo da izađe za njom, ali su se onda začuli koraci u hodniku.

Vrata su se otvorila i na njima se pojavio mali, postariji čovek sa sivom bradom i sitnim očima.

— Moje ime je Erp, mister Alison. Dolazim iz Lamese.

Starac je mirno gledao Misurijanca. Nijedna crta se nije pomerila na njegovom licu.

— Da?

Onda Erp odluči da baci karte na sto.

— U blizini Lamese je banda zlikovaca prisilila jednog inžinjera iz Kalifornije da im izda eksploziv, koji je onda zapakovan u pet bureta za viski. Iz Lamese je tovar transportovan dalje linijom „Overland”. Bio je adresiran na izvesnog mister Aliona.

Vajat začuta trenutak, pažljivo posmatrajući starca, ali se na njegovom licu ni crta nije pomerila.

— Interesuje me, mister Alison, da li vi znate nešto o toj pošiljki?

Na starčevom licu se pojavi nešto kao osmeh.

— Ne, mister, ne znam baš ništa. Ja ne radim sa dinamitom. Ja sam krojač. Ja sam iz Sent Luisa i ovde sam u poseti svojoj pastorki.

— Misis Tompson je, znači, vaša ćerka? — zapita Vajat Erp.

— Da.

— Prvi put je posećujete?

— To je čitava gomila pitanja odjednom, mister...? — pogleda ga oprezno strčić.

— Rekao sam da se zovem Erp

— reče suvo šerif. — Vajat Erp.

Ni sad se nije izmenilo starčevog lice.

— Aha, čuveno ime — rekao je. — Čuo sam mnogo o vama, šerife. — Onda pride malo bliže igrajući svojim lancem za sat. Bio je to jedini, gotovo neprimetni znak nervoze, koji nije izmakao Misurijancu.

— A smem li da vas pitam zbog čega ste prvo odseli u hotelu, a tek onda se uputili ovamo do svoje ćerke? — zapita ga na jednom Erp.

Prvi put se na starčevom licu pojavila bora.

— Odseo sam tamo zato što nisam znao gde tačno stanuje moja ćerka. I zato što sam hteo da se malo doteram — odgovorio je.

Vajat oštro pogleda Alisona, a onda se okrete i pođe ka vratima. Alison pođe za njim i uhvati ga svojom staračkom rukom za mišicu.

— Žao mi je, mister Erpe — rekao je — što ste se mučili da dolazite ovamo. Nećete, valjda, pripisati jednom starom čoveku poslove sa eksplozivom. Ja se bavim drugim poslom i raduje me što još mogu da razlikujem engleski štof od ovih novih, američkih šara...

Čim je Erp izašao u hodnik video je kako je žena požurila u kuhinju.

Vajat pride kuhinjskim vratima i zakuca.

Žena promoli samo jedno oko kroz odškrinuta vrata.

— Šta je bilo?

— Hteo sam samo da se izvinim što sam smetao, mađam — rekao je maršal i zajedno sa šerifom Vintersom napustio kuću.

— Žao mi je što je ovako ispalilo — reče šerif Vinters kad su pojahali konje i krenuli prema Vičita Folsu — ali ja to nisam mogao da znam.

— Vi ste samo vršili svoju dužnost, šerife — odmahnu rukom Vajat Erp. — Isto tako je to mogao da bude i čovek koga tražim.

Kad su stigli u Vičita Fols, Vajat Erp se oprostio od šerifa Vintersa i pođe u Norton hotel koji mu je preporučio šerif. A onda se predomisli, pojaha konja i u galopu odjuri prema Šepardfildu.

Tek se bio spustio prvi mrak kad je Vajat Erp sjahao pred krčmom u Šepardfildu. U tom trenutku je iz obližnje prodavnice izašla misis Tompson, ćerka krojača Alisona iz Sent Luisa. Trgla se uplašeno kad je prepoznala visokog maršala i ispustila korpu punu jaja, hleba i šećera, a onda se uplašeno povukla natrag do vrata radnje i pala preko praga.

Vajata Erpa je tako zbunilo ponašanje misis Tompsona da je kao ukopan stao i pokrenuo se

tek kad je jedan postariji čovek u zelenoj kecelji prišao misis Tompson i pomogao joj da ustane.

— Tako sam se uplašila — mučala je — kad sam vas videla da stojite... oprostite, molim vas...

Vajat uđe onda u radnju i kupi nekoliko cigara, a zatim se ponovo baci u sedlo i odjaha iz naselja.

Na pola puta se, međutim, okrenuo i u velikom luku prišao naselju sa severne strane. Privezao je konja na oko sto metara od prvih kuća i oprezno se spustio do susednog dvorišta, odakle je video Tompsonovu kuću.

Oprezno je prišao balkonu i tiho prebacio laso preko šiljka na ogradi balkona. Oprezno ga je zategao i tiho se uspuzao.

U tom trenutku su se otvorila vrata na kući i na njima se pojavila žena noseći kofu u ruci.

Vajat Erp je imao još toliko vremena da povuče donji kraj lasa i da se skupi pod balkonom na velikom kosom gvozdenom nosaču.

Žena je prosula vodu pred vrata, a onda se okrenula i ušla u kuću. Vrata nije zatvorila za sobom. Izgledalo je da ga nije videla.

Onda se čulo otvaranje prozora na sobi pored balkona.

Erp se još jače priljubio pod balkon. Osetio je miris duvana. To je verovatno bio starčić iz Sent Luisa.

Onda su se otvorila vrata koja

su vodila na balkon i u tom trenutku Misurijanac je iz dubine sobe čuo glas od koga mu je stao dah.

— Slobodno uđite unutra, starče! Napolju vam neće biti ništa bolje!

Bio je to glas Vila Prestona, šerifa iz Vestovera!

Onda su se vrata balkona zatvorila, tako da Vajat nije mogao uopšte da čuje razgovor koji je vođen u sobi.

Ipak, Vajat Erp je bio siguran da je poznao taj glas.

Šta traži ovde u Vičita Folsu, četrdeset pet milja daleko od njegovog radnog mesta, šerif iz Vestovera?

Uzalud je pokušavao da razume razgovor koji je vođen u sobi. Kad je video da je svaki napor bezuspešan, odlučio je da siđe sa balkona.

Spustio je laso i sišao niz njega.

U trenutku kad je dotakao zemlju, vrata na kući su se ponovo otvorila i u svetlom okviru se pojavila žena.

Prigušen krik joj se oteo iz grla.

Maršal priskoči istog časa i zatvori joj rukom usta, a onda je brzo povuče u zamračenu kuhinju.

Tu je oslobodio pritiska i rekao:

— Vi nećete ni glasa da pustite, misis Tompson.

Žena ga je uplašeno gledala iskolačenih očiju.

— Ko je ovaj takozvani mister Alison? — zapita je maršal šapatom.

— On je stvarno moj otac...
— mucala je žena drhteći.

— Ali on se ne zove Alison!

— Ne, njegovo je ime Vudro.

— A šta znači cela ta predstava?

Žena obori glavu.

— To ne mogu da vam kažem.

— Kako hoćete. Ja ću to svakako saznati.

U tom trenutku se čulo kako se zatvaraju kućna vrata.

Vajat izade brzo iz kuće na zadnja vrata i iz dvorišta ugleda jednog konjanika na putu kako u besnom galopu juri prema gradu.

Kad se okrenuo ugledao je na kućnim vratima starca iz Sent Luisa.

— Gde je on? — zapita Erp prilazeći starcu.

— Ko? — mucao je starac.

— Preston!

— Odjahao je.

— E, pa, imate li nešto da mi objasnite, mister Alisone? — zapita Vajat naglašavajući ono „Alisone”.

— Bili smo prisiljeni — mucao je starac. — Preston je to zahtevao od nas. Ja sam mu dužan tri stotine dolara, koje nemam sad da mu vratim...

— Vi ste bili pre izvesnog vremena u Vestoveru?

— Da. Hteo sam da razgovaram sa Prestonom zbog duga...

— U Vestoveru je stanovao čovek koji se zvao Klod Alison.

Starac saže glavu.

— Da — promucio je. — On je bio moj nećak. On je i bio dužan Prestonu. Pošto sam ja bio u Sent Luisu, on mi je napisao pismo da Preston traži odmah novac inače će preduzeti određene korake protiv nas. Ja sam se onda nalazio u Arčer Sitiju i Preston mi je tamo poslao poruku da odmah dođe u Vičita Fols. Ja sam onda došao i odseo, kako mi je naredio, u hotelu. Onda sam sinoć otišao iz hotela i uputio se ovamo. Kunem se da je tako bilo!

Vajat Erp je pažljivo pratio izraz starčevog lica i bio ubeđen da starac govori istinu.

— Niste mi rekli kako ste došli na ideju da se predstavljate pod imenom Alison? — zapita ga još Vajat.

— On mi je tako naredio. Izričito je zahtevao da se pod tim imenom upišem u hotelsku knjigu.

Sad je bilo jasno da šerif iz Vestovera ima veze sa celom tom stvari koja je interesovala Erpa.

— Ništa vi ne brinite — obratio se onda Erp starom krojaču i njegovoj ćerki, koja se takođe, sva uzdrhtala, pojavila na vratima. — Ja ću se već obračunati sa tim čovekom!

— Čuvajte se, mister Erpe — reče mu starac. — Opasan je kao zmija.

— A kakav je to dug imao vaš nećak?

— Dug sa kocke. Preston je opasan kockar, a moj nećak je bio

dovoljno naivan da sedne sa njim za sto.

— A gde je sad Klod?

— U Sent Luisu.

— Možete, znači, da se zakujete da on nema nikakve veze sa celom ovom pričom?

— Da, mogu da se zakunem — potvrdu Vudro. — On radi dole u mojoj radionici. Ja sam došao da sredim stvari oko tog zemljišta u Vestoveru, ali me je Preston u tome omeo. On je pravi sotona!

•
• •

Misurijanac je stigao u Vestover još pre zore.

Zakucao je na vrata obučareve kuće i probudio starog Takeru. Ovaj mu, još bunovan, pruži telegram.

— Ovaj telegram je stigao za vas, mister Erpe — rekao je.

Vajat otvori telegram i pri svetlosti šibice pročita:

„U Grand-hotelu je odseo neki mister K. Alison.”

Potpisa nije bilo.

Vajat gurnu telegram u džep.

Preston je, znači, po svaku cenu hteo da namami Vajate Erpa u Vičita Fols. On nije mogao da zna da je maršal poslao telegram šerifu Vintersu i da je od njega odmah dobio i odgovor.

Stari Taker ga upitno pogleda.

Vajat oslušnu po kući i reče mu tiho:

— Jeste li vi Prestonov prijatelj?

— Prijatelj? — progundā Taker češkajući se po bradi. — Ne, to se nikako ne bi moglo reći.

— To ne bi ni bilo dobro za vas, mister Takere. Preston je zlikovac!

— Šta kažete?! — tžre se starac.

— Rekao sam da je on zlikovac!

— Kako to mislite?

Vajat mu u nekoliko reči objasni.

— To mora da je neka zabluda, mister Erp — vrteo je starac još uvek zbunjeno glavom.

— Nema nikakve zablude, mister Takere. Preston je bandit. On pripada ljudima koji su čekali dinamit i da bi me skrenuli sa traga hteli su da me namame u Vičita Fols, verovatno zato da bi Preston uspeo da upozori pravog K. Aliona.

— A ko je to?

— Pojma nemam, ali ću već saznati. Zasad mi je jasno da je Preston umešan u celu stvar. Zato ne moram nikuda odavde. Pronaći ću ga i prisiliti da progovori.

Stari Taker oseti kako ga podilazi jeza.

— Moram da vas zamolim, mister Takere, da pozovete pomoćnika šerifa.

— Naravno, maršale! Odmah ću ja!

Starac pričvrsti malo bolje opasač, nabi šešir na glavu i otvori vrata.

Istog časa prasnu hitac i na starca se sruči staklo razbijenog prozora. U istom trenutku Vajat ga povuče u kuću.

— Jeste li ranjeni? — zapitao ga je.

— Nisam. Dobio sam samo komade stakla.

Vajat priđe vratima i ugleda na sred ulice jednog čoveka.

Bio je to Preston! U ruci je držao pištolj.

— Izadi napolje, Erpe! — urlao je zlikovac.

Onda je Vajat Erp pri svetlosti praskozorja video kako je bandit najednom pobjegao iza zgrade, otvorio neka vrata i tresnuo ih za sobom.

Odmah zatim se čulo razbijanje stakla i preko ulice su zapraštali hici iz puške.

— Šta sad? — pitao je stari Taker stojeći u hodniku sav uzbuđen.

— Ja ću ga izvući odande.

— Kako to mislite da izvedete? Vidite da je opasan kao đavo!

— On verovatno nikada i nije bio bolji.

Misurijancu je bilo potrebno četvrt sata da zaobilaznim putem stigne do dvorišta iza šerifove kancelarije. Privukao se vratima.

Kad je pokušao da ih otvori video je da su zaključana.

Istog časa su se dva metka zarila u dovratak.

Erp je to očekivao i zato se blagovremeno povukao u zaklon. Onda je dohvatio jednu kuku koja je ležala kraj zida i razbio vrata.

Opet su zazviždali meci preko dvorišta.

— Izadi, Prestone! Igra je završena!

— Ni govora, Erpe! Još nisi pobedio! Nikad nećeš pronaći ni Alisona ni dinamit!

— Ti ćeš mi reći gde je eksploziv, Prestone!

— Nikada!

Opet su odjeknuli hici, a onda se Vajat odlučio.

— Dolazim po tebe, Prestone! — viknuo je.

— Ako se samo usudiš, prorešetaću te! — urlao je zlikovac.

— Ti znaš da bi te to odvelo pravo na vešala! — odgovori Erp.

— Zviždim ja na vešala! Ti ćeš biti gotov, a ja ću onda imati mira! Hteo bih da onda vidim čoveka koji bi se usudio da krene protiv mene!

Erp najednom skoči sa ispruženim pištoljem i opali nekoliko metaka kroz prozor. Taj iznenađeni napad, iako su meci završili u tavanici, bio je dovoljan da Preston pojuri kroz vrata napolje iz kancelarije.

Erp skoči za njim, ali u času

kad je stigao do izlaznih vrata zariše se dva metka kraj njegove ruke u vrata.

— Predaj se Prestone! — viknu maršal još jednom.

U tom času prasnu sa druge strane ulice metak iz puške. Začu se krik.

Vajat izlete na vrata u trenutku kad je Vil Preston pao. Potiljkom je u padu udario o kamenu ivicu pojila za konje.

Na drugoj strani ulice stajao je u svojoj kapiji stari Taker, držeći u rukama pušku iz koje je još izlazio dim.

Vajat pojuri prema oborenom zlikovcu. Bilo mu je odmah jasno da je bandit Vil Preston mrtav.

Stari Taker polako priđe i stade kraj poginulog. Lice mu je najednom postalo neverovatno staro. Promuklim glasom je rekao:

— Ovo je prvi put da sam ubio čoveka...

Vili Preston je bio mrtav. Jedini čovek od koga se Misurijanc nadao da će saznati gde se nalazi eksploziv i ko je K. Alison...

Oko deset sati Vajat Erp je pri likom pretresa kancelarije Vels—Fargo kompanije pronašao jednu požutelu, staru fotografiju.

Pred jednom kamenom kućom bila su fotografisana sedmorica ljudi. Stajali su naslonjeni na puške.

Jedan od njih bio je Vili Preston.

Vajat je, međutim, prepoznao na fotografiji još trojicu: Grenđera iz Laboka, koga je ubio u Lamesi, Kerla Hoskinsa i jednog suvonjavog čoveka uskih ramena, gustih obrva i crnih oštih očiju: Frederika Longa, šerifa iz Fort Vorta!

Vajat je odustao od daljeg tražanja. Pošto je obavestio gradonačelnika i pomoćnika šerifa o svemu što je smatrao za potrebno, napustio je grad. Vestover ga više nije interesovao.

*
* *

Možda će i put za Fort Vort biti uzaludan, ali Vajat Erp je morao da ode tamo. Konačno, put od Luboka preko Vestovera vodio je direktno za Fort Vort.

Od Vestovera do tog poznatog kažnjeničkog logora u oblasti Tamenta bilo je više od sto milja.

Maršal je potražio usput, u Džermajnu, kancelariju Vels—Fargo kompanije pa je i tamo zapitao službenika da li mu je nešto poznato o pošiljci iz Lamese koja se sastojala od pet buradi.

— Ništa slično nije stiglo ova—mo, mister Erpe—odgovorio mu je stari Holber — ali mi se čini da je pre nekoliko dana neki takav tovar prošao ovuda natova—

ren na krov kola linije „Overland“ između ostalih sanduka i kutija. Ja mislim da je to bila neka pošiljka za Barni-ranč. Taj ranč se nalazi na sedam milja udaljen od grada. Kad ima neki tovar za Barni-ranč, vozač obično staje kod kolibe koju je rančer samo radi toga podigao pored puta.

— Otkud ste došli na ideju da bi ta burad mogla da budu poslata na Barni-ranč?

— Našom linijom se šalju obično sanduci, koferi i paketi. Kad se utovari neka bala ili bure, onda je to obično za Barni-ranč.

Vajat se samo kratko vreme zadržao u gradu da bi se snabdeo najpotrebnijim namirnicama, a onda je krenuo dalje.

Tačno na sedam milja udaljenosti od grada ugledao je kolibu na kojoj je stajala tabla sa oznakom „B-ranč“.

Koliba je bila prazna i nezaljučana.

Nedaleko od kolibe Vajat je pronašao trag točkova u peskovitom terenu koji je vodio u pravcu severa. Bio je to put za Barni-ranč.

Odlučio je da ode do ranča. Morao je da ispita svaki trag na koji je naišao. Znao je da mu još uvek ostaje kao poslednja šansa put za Fort Vort.

Na oko tri milje udaljenosti od puta najednom se pojavio pred njegovim očima ranč, koji nije

bio naročito veliki i nije odavao utisak reda.

U dvorištu, koje je delovalo zapušteno i neograđeno, ugledao je nekolicinu ljudi koji su čučali na zemlji i jeli užinu. Bili su to momci poludivljeg izgleda, koji su malo podsećali na uobičajene kauboje. Bila je to družina obučena u prljave košulje bez marama, sa grubim čizmama na nogama i odrpanim čakširama.

Jedan od njih je imao bradu koja mu je zaklanjala pola lica, a bio je obučen u svetlo-sivu bluzu, na kojoj je postojalo samo jedno dugme tako da je lepršala oko njega.

Jedan momak iz gomile, čija je bluza tamnomrke boje zakopčana oko vrata, takođe lepršala pri svakom pokretu, tako da je izgledalo da mu je preširoka, odvoji se od grupe i priđe Vajatu.

— Šta tražite? — promumlao je.

— Mogu li da razgovaram sa rančerom? — zapita Erp.

Ridokosi Bad Snou, koji je zajedno sa Majkom Kevenom i Frenkom Kingom bio nekad član bande „Medisin Lodž“, spusti ruke na kukove i iskezi se.

— Sa rančerom bi ste hteli da razgovarate? Hm... Obaveštavam vas da sam ja ovde predradnik i da se zovem Bad Snou.

— Moje ime je Beri — odgovori Vajat silazeći s konja.

— Lepo ime, zar ne, momci?

— odgovori na to Snou, okrećući se svojoj družini koja je stranca tupo gledala kloparajući limenim posudama.

Družina kaubojja koja jede usred dvorišta sigurno nije govorila pohvalno o ranču. Imao se utisak da je Barni-ranč predstavljao utočište najgore vrste goniča krava.

Bad Snou pređe jezikom preko ivica svojih oštarih, žutih zuba.

— Ne bih želeo da pretpostavim da tražite ovde posao, Beri — promumlao je podrugljivo.

— Ne, Snou, budite uvereni da uopšte ne pomišljam na to da ovde tražim posao.

— Aha!... A šta tražiš onda ovde?

— Imam nameru da o tome porazgovaram direktno sa rančermom.

— A ja sam ti rekao da sam ja ovde predradnik!

— To još uvek ne znači da imaš ovlašćenje da se mešaš u nadležnost rančera.

— U nadležnost rančera? — meketavo sa nasmeja Snou, a nekolicina drugih kaubojja prasnuše u smeh.

Snou nije nosio opasač, već je pištolj bio zadenuo za pojas. Izvukao ga je u tom momentu i brižljivo glačao cev rukavom svoje preširoke bluze.

— Čuj, Beri, — rekao je — ja ne volim mnogo ljude koji vole da se probijaju svojom debelom glavom.

Vajat je razmišljao kako da izbegne svađu sa kaubojem. U tom trenutku je na pokrivenoj verandi pred rančerskom kućom ugledao jednu ženu.

Bila je mršava i visoka sa oštirim, hladnim crtama lica. Plava haljina sa dugom keceljom dopirala joj je do poda. Zastala je bila na ogradi terase i posmatrala ljude.

— Šta se to događa, Snou? — zapitala je grubim, gotovo neprijatnim glasom.

— Ništa značajno — dobaci joj kauboj preko ramena.

— Šta to znači? — prasnula je žena. — Ko je taj čovek?

— Neki Beri, koji verovatno traži ovde posao. Već sam mu rekao da to ne dolazi u obzir.

Žena htela da se vrati u kuću, ali Vajat viknu za njom:

— Helo, misis Barni, mogu li jedan trenutak da govorim sa vama?

Žena se okrete, ali nije silazila u dvorište.

Vajat pođe nekoliko koraka prema njoj, ali ga tog časa pogodi s leđa u potiljak neki težak predmet.

Sve mu se okrenulo pred očima. Pred njim je stajao mali Snou koji je pucao od smeha.

Na zemlji kraj Vajata ležao je kamen veličine pesnice. Sva je sreća bila da je Vajat Erp u šeširu na potiljku imao metalnu ploču koja mu je do tada već mnogo

puta spasla život kad bi iznenada zadobio neki težak udarac u potiljak. Udarac je ipak bio toliko snažan da je Vajat Erp upola izgubio svest.

Kad se Snou pojavio pred njim, nadmeno se smejući, Vajat još uvek polusvestan snažno izmahnu rukom i snažno pogodi kauboja posred lica.

Bad Snou se okrete oko sebe, zabatrga unazad i preko jednog od svojih drugova pade koliko je dug licem u prašinu.

Šešir mu je sleteo sa glave i dok je bauljao na sve četiri davao je takav smešan utisak da je cela njegova družina prasnula u nemilosrdan smeh.

Snou dohvati šešir i ljutito ga nabi na glavu, a onda se polako uspravi na noge.

Nije izgledao baš impozantno sa svojom predugačkom, prljavom bluzom i pocepanim čakširama koje su padale preko ogromnih čizama.

Njegov bes na Misurijanca postao je još veći zbog neobuzdanog nemilosrdnog smeha kojim su njegov pad propratili njegovi kauboji.

— Hej, Snajderse! — zaurlao je, okrećući se momku kome su kroz iscepanu košulju probijali snažni mišići na dugim rukama.

— Odmah udesi ovu skitnicu ako ne želiš da mi ovog časa vratiš ona četiri dolara koja mi duguješ!

Bradati Snajders naglo presta-

de sa smehom, pogleda Bada Snoua i polako se podiže sa zemlje.

Bio je visok najmanje metar i devedeset, imao je široka ramena, ali mu je telo bilo zdepasto. Stegao je svoje ogromne pesnice i povikao:

— U redu, Bade, možeš se osloniti na mene! Ja ću momka udesiti kako treba, ako hoćeš. — A onda se okrete Vajatu: — Žao mi je, Beri, ali sad ćeš od Bilija Snajdersa da dobiješ odličnu porciju batina. Nemoj samo da drhtiš, neću baš da te prebijem na mrtvo!

Jurnuo je onda na Erpa koji je stajao još uvek oslonjen na sapi svoga konja. Maršal otvori širom oči kako bi bolje mogao da vidi protivnika, jer je u potiljku još uvek osećao potmuli bol koji mu je delimično mračio vidik.

Snajders je bio sve bliži Erpu. Lice mu je bilo iskeženo u nadmoćni osmeh. Izmahnuo je pesnicom nišaneći pravo u Vajatovu glavu.

Vajat Erp se tog časa baci napred i svu snagu unese u aperkat koji je čak od pojasa u punom zamahu usmerio u vrh protivnikove brade. Bio je to udarac sa snagom lavlje šape! Izgledalo je kao da je udarac bukvalno podigao sa zemlje tog snažnog momka, koji je polako pao i opružio se.

Snou je iskolačenim očima gledao maršala.

Kauboji su naglo prestali sa

SREBRNA ZVEZDA

svake druge srede u svim kioscima

smehom i podvriskivanjem. Ništa ne shvatajući, gledali su kako se Erp polako vraća do konja i penje u sedlo.

Vajat se mnogo bolje osećao gore na konju. Još kad bi mogao da stavi glavu u kofu sa vodom, osećao bi se mnogo bolje, pomislio je. Nije to, međutim, smeo da rizikuje.

Kao po komandi poleteli su kauboji prema konju.

Vajat podiže ždrepcu na zadnje noge i naglo ga okrete. Konj odbaci u okretu jednog od napadača, dok druga dvojica uspeše da odskoče u stranu.

— Skinite ga s konja, momci!
— zaurla u tom trenutku Snou
— Plaćam pet dolara onome kouspe da ga skine!

Dvadesetšestogodišnji Floj Anderson se odmah kao panter baci prema jahaču, pokušavajući da ga starim trikom u naletu izbaci iz sedla, ali se ovoga puta bio namenio na majstora.

Misurijanac je znao sve te trikove, a posebno odbranu od njih. Jednostavno je munjevitim pokretom izvukao nogu iz uzengije i pogodio vrhom čizme napadača u vrat.

Anderson se urlajući od bola udalji. Bilo mu je dosta napada!

Snou, međutim, nije odustajao.

— Bilingere! — zaurlao je, pozivajući dugonju koji je stajao po strani. — Pokloniću ti deset dolara koje mi duguješ ako zbačiš stranca iz sedla!

Džemu Bilingeru nije trebalo dvaput reći. Izvukao je odmah laso i zavitalao ga oko glave.

Vajat istog časa izvuče svoj „bentlajn” pištolj sa dugom cevi i kad je Bilinger bacio laso, dočeka ga na vrh cevi, povuče i odbaci. Onda okrete konja i pojuri prema bunaru preko gomile kauboja. Ždrebac se zaustavi kraj bunara i Vajat hitro iskoči iz sedla. Pošto se konj sad nalazio između njega i gomile kauboja, Vajat hitro dohvati kofu punu vode i zaroni glavu u nju. Onda brzo natuče ponovo šešir na glavu i viknu ženi koja je još uvek stajala na terasi pred kućom:

— Helo, madam! Ovde izgleda goniči krava odlučuju da li neko može da razgovara sa vlasnikom ranča? Zar kod vas ljudi sa ranča nemaju pravo da razgovaraju sa posetiocima?

— Posetilac? — zaurla Snou
— Ti si skitnica i bitanga!

Vajat na to podiže ruku i doviknu ženi:

— Trenutak samo, madam! Odmah ću doći.

Onda pođe kroz gomilu kauboja i zaustavi se pred Snouom.

— Rekao si nešto, kratkonogi?
— zapitao ga je leđeno.

— Još kako sam rekao, prokleti probisvetu! — urlao je Snou, uzdajući se još uvek u svoju gomilu kauboja.

Istog časa ga dva munjevita

Vajatova udarca sa jedne i druge strane oboriše s nogu.

Vajat se onda okrete i brzim koracima pređe preko dvorišta do žene.

— Helo, madam, ja se zovem Beri. Ja sam se već predstavio vašem predradniku, ali mu se očigledno nisam dopao.

— Nemojte se truditi, mister Beri — odgovori mu hladno žena.

— Mi više ne zapošljavamo kauboje.

— Nisam ni imao nameru da se pridružim ovoj valjanoj momčadi. Hteo bih samo nešto da pitam. Da li je rančer ovde?

Žena se uspravi i podboči rukama u kukovima kao muškarac, a onda procedi kroz stisnute zube:

— Ja sam rančer!

— Aha... — reče Erp skidajući šešir. — Dolazim iz Džermajna. Treba da vam prenesem pitanje koje vam je uputio šef stanice.

— Iz Vels-Fargo stanice? — zapita žena već više zainteresovana.

— Da. Šefa stanice interesuje da li ste dobili poslednju pošiljku.

— Poslednju pošiljku?

— Radi se buradima. Nije bio siguran da li su ih vaši ljudi preuzeli iz stovarišta.

— Burad? Ne znam... ali to ćemo već srediti, mister...?

— Beri — podseti je brzo Va-

jat, primećujući da su kauboји zainteresovano poustajali. Prišli su na oko tri, četiri metra a zastali čekajući šta će biti dalje.

Vajat je osećao da ne može beskraino da blefira, ali je odlučio da ne odstupi ni pedalj u slučaju da je ovde rešenje celog slučaja! Znao je, istina, da mu ovi ljudi neće dobrovoljno potvrditi da su preuzeli burad sa eksplozivom, ali je računao da će uspeti nekako da ih prevari.

— Ja dolazim iz Laboka, madam. Tačnije rečeno: iz Lamese. U međuvremenu se nešto dogodilo, razumete li, tako da možda pošiljka nije stigla u redu.

— Iz Lamese...? — Mršava Mildred Barni koja je uz pomoć ove bande kauboја kako-tako održavala svoj ranč, još uvek nije ništa shvatala. Već je pomislila da je stranac možda duševno poremećen, kad se kroz gomilu probio jedan od kauboја i prišao strancu.

— Mislim da znam — rekao je — o čemu priča ovaj stranac. Sigurno se radi o buradima koje smo primili prošle nedelje.

— Tako je — prihvati brzo maršal, oštro mereći kauboја. Bio je to kreolac Anđelo Samina, momak sa juga Novog Meksika, koji je radio na ranču od pre nekoliko meseci.

— Tako? — okrete se Samina Vajatu. — Znači vi ste tu stvar poslali?

— Ne, ja nemam nikakve veze sa tom pošiljkom. Meni je samo rečeno da se raspitam da li je pošiljka stigla.

— Da, stigla je ta važna pošiljka — gundao je Samina.

— Mogu li da je vidim? — zapita Erp prelazeći pogledom preko lica ostalih kauboja. Videlo se po njihovim licima da ne shvataju o čemu se radi.

Mali Snou se u međuvremenu malo povratio i progurao se kroz gomilu, nesigurnim nogama. Čuo je poslednje odlomke razgovora i povikao:

— Šta je to, Samina? Ništa nema taj momak ovde da gleda! Samo još treba stranci da nam njuškaju po skladištu!

Samina, koji je očigledno bio ubeđen u svoju veliku važnost, odgovori mumlajući:

— Ne mešaj se, predradniče, to je moja stvar. Konačno, ja sam odgovoran za tu budavu stvar! Dodi ovamo, Beri!

Uhvatio je Vajata za ruku i po-veo ga prema jednoj šupi, odgurnuo vrata i hteo da gurne i Vajata unutra.

Erp je, međutim, iz opreznosti ostao napolju, jer je bio spreman na sve.

Samine pokaza rukom prema šupi.

— Tu unutra je to đubre!

Vajat ga ispitivački pogleda.

Ostali kauboji su stajala kraj

verande pred kućom, udaljeni od šupe oko dvadesetak metara i čekali da vide šta će se dogoditi.

Da li je to cilj? Da li je to kraj traganja?

Ako su ta burad sa dinamičom stvarno ovde stigla, onda se nalazi u velikoj opasnosti. Morao je da računa sa tim da ljudi neće nasesti nikakvom triku i da će u Vajatu Erpu gledati svog protivnika.

Samina je takođe ispitivački po smatrao maršala, a onda se odlučno uputi u šupu, gundajući nešto nerazumljivo kroz zube.

Kad je izašao nosio je u rukama dva bureta sa kojih su bili odvaljeni poklopci.

Vajat ugleda u buretima neku smrdljivu, zelenkastu, budavu masu u kojoj je sve vrvelo od nekih crva.

— Šta je ovo ovde? — zapitao je.

— To se i ja pitam — izdera se Samina. — Da ne misliš slučajno da sa ovim smradom može da se kuva? Neka ti bude jasno da ovo neće biti plaćeno!

Vajat je bio i zadovoljan i razočaran istovremeno. Očigledno je bilo da im je neki snabdevač podmetnuo pokvarenu robu zbog koje se ovaj momak, koji je očigledno bio kuvar, s pravom ljutio.

— A neku drugu burad niste dobili? — zapitao je Vajat kako bi što pre bio načisto sa situacijom.

— Kakvu još burad? Dosta nam je i ovog đubreta!

— Sa ovim ovde ja nemam nikakve veze. Kao što sam rekao, ja dolazim iz Lamese i meni je rečeno da se radi o pet buradi.

— Pet buradi? I ti misliš da smo odmah uzeli pet buradi ovog smrada? I ova dva su nam previše! I ni centa nećemo da platimo za to!

— To se mene ne tiče — odmahnu Vajat rukom, izvadi iz džepa jednu cigaru, odgrize joj vrh i zapali je. — Ja tražim pet buradi koja su poslata iz Lamese.

Samina samo sleže ramenima i uputi se rančerskoj kući gde su stajali ostali kauboji.

Vajat onda zviznu svom konju i pope se u sedlo. Onda je dojahao još jednom do grupe kaubojja i obratio se još jednom ženi koja je stajala gore na verandi:

— Žao mi je, madam, što su me, kako izgleda, pogrešno uputili. Ono što ja tražim uopšte nije stiglo ovamo.

— Onda se tornjajte do đavola — progundā žena tonom koji se nije mnogo razlikovao od uobičajenog načina govora njenih kaubojja.

— Dabome! — povika Snou. — Neka se nosi to đubre odavde pre nego što ga nešto ne snađe!

Maršal je svakako želeo da se što pre udalji. Polako je poterao konja preko dvorišta. Nije smeo previše da žuri da ne bi prouzrokovao bes ovih kaubojja koji bi

lako mogao da se pretvori u neprijatnu poteru.

Bio je vrlo zadovoljan kad se ubrzo našao na otvorenoj savani.

*
* *

Pošto je prenoćio u Džeksbouru, Misurijanac se uputi u Fort Vort. U glavi je još uvek osećao potmulu bol od udarca kamenom.

A trebalo je preći još pedeset milja.

Sunce je, kao i obično u ovim krajevima, stajalo iznad glave kao nemilosrdna baklja na nebu bez oblaka. Zemlja je treperila od jare.

Povremeno bi usput nailazio na male poštanske postaje, na kojima se vršila zamena konja, ali ni jedna od njih nije delovala dovoljno gostoljubivo i primamljivo da bi se Vajat Erp odlučio za kraći odmor.

Zato je, kad je posle podne naišao na jedan potok, odlučio da konju da priliku da se malo odmori, a sam je odlučio da se osveži kupanjem. Kad se okupao, izvadio je iz svoje torbe suvu hranu i ručao. Onda je krenuo dalje prema jugoistoku, prema dalekom Fort Vortu.

Mada se loše osećao, jer je ce-log dana morao da se bori sa nekim neprijatnim osećanjem u sto-

maku, Vajat je živnuo kad je u prvi sumrak stigao do planinskog lanca odakle se, udaljen oko deset milja, kao na dlanu, video u dolini Fort Vort.

Fort Vort! More bezbrojnih treperavih svetla, koja su delovala kao preostali žar proteklog dana. Mali svet koji je delovao okružen tamnom prirodom kao vrh čarobnog štapa.

Vajat Erp je, međutim, mislio o nečem drugom: o tankom končiću nade stvorenom činjenicom da je na jednoj požuteloj fotografiji prepoznao Frederika Longa, dugogodišnjeg šerifa Fort Vorta.

A šta da kaže Frederiku Longu? pitao se Misurijanc jajući kroz glavnu ulicu, pored bezbrojnih krčmi.

Da li je mogao da ga pita o Prestonu? Možda je Vil Preston bio Longov prijatelj, kao što je bio prijatelj Grendžerov i Hoskinsov?

Šta je mogao maršal da kaže šerifu Fort Vorta? Da je Prestona pogodio metak iz puške jednog njegovog sugrađanina i da je zatim udario u padu glavom u ostru ivicu pojila za konje? Da mu kaže da je Preston bio direktno osumnjičen da je imao veze sa ljudima koji su se dokopali eksploziva?

Da li je mogao da mu kaže da se nadao da će moći sa njim da uspostavi vezu u očekivanju da može da mu pomogne? Ili da ga jednostavno zapita: Frederik, imate li vi ma kakve veze sa celom tom stvari?

O svemu tome je Erp razmišljao jajući kroz glavnu ulicu i dalje kroz Ričland aveniju prema šerifovoj kancelariji. Na severnoj strani grada, na padinama Ričland Hilsa, nalazio se čuveni kašnjenički logor po kome je i ceo grad dobio ime.

Ričard avenija je bila gotovo isto toliko široka kao glavna ulica i imala je sigurno isto toliko krčmi.

Vajat Erp je često dolazio ovamo i više puta je sarađivao sa šerifom Longom, koji je bio prilično bezbojan čovek, ali strog, svestan svoje dužnosti i preduzimljiv, što je sasvim odgovaralo čuvanju zakona u ovakvom gradu.

Kad je Vajat sjašio s konja pred šerifovom kancelarijom, pošla su mu u susret dva mlada pomoćnika šerifa, koji su sačekali da se stranac približi i uđe u krug svetlosti koji je bacala velika lampa pred ulazom.

— Gle! Vajat Erp! — ote se jednom od mladića i oba mladića su mahinalno dohvatili svoje šešire.

Vajat ih pozdravi i uđe.

Za velikim pisaćim stolom u kancelariji ugledao je jednog krupnog, snažnog čoveka na čijim grudima blistala šerifska zvezda. Čovek je imao sedu kosu i glatko izbrijano, okruglo, rumeno lice. Zelena košulja, koju je imao na sebi, kao da mu je bila tesna. Bila je mokra od znoja.

**SVAKOG DRUGOG
ČETVRTKA**

**NAJLEPŠE
LJUBAVNE PRIČE**

**SVETSKI HIT
SVETSKI HIT**

ZLATNI

KUPIDON

Bio je zadubljen u mukotrpan posao: pisao je izveštaj. Čulo se kako pero škripi na hartiji.

Vajat sačeka malo, a onda se javi:

— Dobro večel!

Debeljko podiže glavu sa posla, zažmiri malo, a onda zinu od iznenađenja. — Nije moguće! — uzviknuo je. — Vajat Erp!

Vajat priđe bliže stolu.

Debeli šerif ustade od stola i raširi prstom maramu koju je tesno bio vezao oko vrata.

— Ja sam Oven Porki — rekao je. — Ovde sam umesto šerifa Longa.

Vajat mu pruži ruku.

— Je li šerif na putu?

— Ne, on je bolestan.

— Dugo već?

— Od pre dve nedelje. Leži kod kuće. Hoćete li da ga posetite? On stanuje tu blizu.

Vajat odluči da prvo porazgovara sa šerifovim zamenikom, ali kad je ubrzo shvatio da ovaj nema pojma o stvari koja njega interesuje, on se pozdravi sa njim, obećavši mu da će kasnije ponovo navratiti, pa se uputi do susedne kuće.

Bila je to mala, drvena kuća, koja je odavala prijatan i čist uti-

sak. Na vratima se, kad je Vajat zakucao, pojavila mala, crnokosa žena, koja je svojim velikim očima upitno pogledala pridošlicu. Vajat joj reče da je došao da poseti bolesnog šerifa.

— Nisam dobro razumela vaše ime, mister...? — zapitala ga je iznenađeno.

— Erp.

— U redu, mister Erp, ja ću svom mužu...

Žena je već bila krenula uz stepenice, a onda se najednom okrenula. Sa njenog lica je potpuno bio nestao prijateljski izraz i razlilo se neko olovno bledilo koje je još jače istaklo njene crne obrve i rumene usne.

— Vi ste Vajat Erp? — zapitala je promuklo.

— Da — odgovori Vajat, začuđen promenom na njenom licu.

— Šta vi hoćete? — zapitala ga je.

— Hteo sam na trenutak da razgovaram sa vašim mužem.

— Njemu nije dobro.

— Možda bih ipak mogao samo nekoliko reči, madam?

Žena uzdahnu i steže svoje male pesnice tako da se činilo kao da će kosti probiti kožu.

— Ja znam zbog čega vi dolazite.

— Čudilo bi me da znate, madam.

— Ja znam! Predugo vam je bolestan, zato vas i šalje guverner. Nije se usudio da pošalje ovamo debelog Porkija, ili nekog iz Dalasa ili Ostina. Ne, to je morao da bude lično Vajat Erp!

Maršal je sad morao da se nasmeši. On je sasvim drugačije bio protumačio promenu koja je nastala kod žene.

— Ništa vi ne brinite, madam — rekao je. — Niko mene ne šalje. Ja stvarno dolazim kao stari prijatelj da posetim svog starog saradnika i ništa više.

— Ako je tako... — reče žena i umorno se osmehnu. Pošto je uz stepenice.

Vajat je čekao.

Potrajalo je prilično dugo.

Opet se u njemu probudila sumnja koju je hteo da potisne. Da nema Long ipak nečistu savest? Da li njegova žena zna nešto što je trebalo prikriti?

Onda su se otvorila vrata jedne sobe i žena se pojavila na ogradi stepenica.

— Izvolite, mister Erpe.

Kad je ušao u sobu Vajat Erp je imao muke da savlada očajanje kada je video to upalo, sasu-

šeno lice i te oči su ga ispitivački posmatrale.

Najednom je pozeleo da raspoláže sposobnošću kojom je tako štedro raspolagao Dok Holidej: da nađe prave reči, utešne reči koje gode.

— Helo, Long! Šta vi to radite?

Umesto toga je samo rekao:

Prišao mu je i pružio ruku.

— Vajat Erp! — rekao je bolesnik tihim glasom. — Zar je moguće! Šta vas dovodi ovamo do mene?

Vajat je ukočeno gledao lice šerifa Longa.

Prolazio sam kroz grad i rekao sam sebi: da posetim starog prijatelja Longa. Kako vidim, vama ne ide baš najbolje.

— Ne ide najbolje? Očajno!

— Šta vam je?

— Kad bih ja to znao!

— Zar nemate lekara?

— Ima ih ovde nekoliko, ali je ne želim da vidim te zlikovce.

Erp izmeni pogled sa njegovom ženom, a onda nesigurno nastavi:

— Možda bi bilo dobro da dovedem starog doktora Koloma. On je bio vrlo sposoban! Sećate li se kako je iskrpio narednika Dab-

lina kad su ga ona trojica begunca napunila olovom?

Preko bolesnikovog lica se razli rumenilo.

— Da, da, sećam se. Ali, pustite me na miru sa lekarima! Ne želim da ih vidim!

Vajat ponovo izmeni krišom pogled sa ženom, koja mu pokaza na stomak.

— Ja mislim da je to kod vas od stomaka... — počeo je.

Frederik Long skoči na to i uspravi se na ruke.

— Kako ste došli na to? — protestnjao je.

— Pa, ... samo sam pomislio.

— Vidi se na meni, zar ne?

— Ne, ne izgledate tako loše. Mislim da bi to neki momak kao što je stari Kolom, već doveo u red.

— Ni govora!

— Šteta. Rado bih vam učinio tu uslugu.

— Možda bi stvarno mogli da mi učinite uslugu — reče Long, a onda se okrete svojoj ženi: — Možeš li da nas ostaviš same za trenutak?

Žena izađe iz sobe pognute glave.

Čim su se vrata zatvorila za njom, Long se obrati Erpu:

— Ja sam otrovan, Erpe!

— Šta kažete? — zapita Vajat, sumnjajući u tom času u zdrav razum bolesnika.

— Da, mora da sam otrovan — nastavi šerif ozbiljno. — Vi znate kako se kod nas jede: jednom ovde, jednom onde. Gde se čovek nađe. A te večeri sam bio u Rialto-baru. Ja ne znam da li znate Sajmonsa i njegovu ženu. Oni su vlasnici. Ponudili su me jelom. I Porki je bio sa mnom...

— Da li je on jeo?

— Ne znam. Nisam ni razmišljao o tome, jer je taj u stanju da pojede odraslu kobru i da ništa ne primeti. Hej, čekajte! On nije jeo! Sad se sećam da je bio otišao da sredi neku tuču u blizini. Kad se Porki vratio mi smo već davno bili završili sa jelom i sedeli smo uz pivo.

— Šta ste jeli?

— Ništa specijalno. Meso, krompire, povrće. A pre toga smo pili viski. I, evo vidite! Smršavio sam se kao skelet. Znam dobro kako izgledam. Vidim se u ogledalu. Svakog dana je sve gore.

— Čujte, Long, nemojte biti tvrdoglavi! Dopustite mi da pozovem doktora Koloma.

— Ni govora! — praskao je Long, a onda je najednom pogledao Erpa. — Imam ideju! Postoji

lekar kome bih rado dopustio da me pregleda. Ako se ne varam, mislim da niste sami ovamo došli?

Vajat je odmah znao na koga Long misli.

— Mislite na Doka Holideja?

Long potvrdi. Oči su mu najednom zasjale pune nade.

— Žao mi je, Frede — odgovori Vajat Erp sa dubokom tugom u glasu. — Ni njemu samom nije dobro. On je gore, u brdima Kolorada. Dobio sam nedavno pismo od njega.

Long je bio utučen.

— Često sam mislio na njega. Nikada neću zaboraviti da je on u stvari spasao Dablina. Činjenica je da je velika zasluga doktora Koloma što se izvukao, ali ništa od toga ne bi bilo da mu nije Holidej izvadio iz tela onih šest metaka. A kad mi je žena rekla da ste vi dole, ja sam se ponovo setio njega i bilo mi je odmah nekako lakše.

Onda se umorno spusti na jastuk.

Vajat Erpu nikada nije bilo više žao što Dok Holidej nije sa njim, kao u tom trenutku.

— Stvarno mi je žao, Frede, što ja ne mogu da vam pomognem — rekao je.

— Meni više nema pomoći. Me ne su otrovali.

Maršal se ubrzo oprostio od šerifa Longa. Pre nego što je zatvorio za sobom vrata, još jednom se okrenuo i zapitao:

— Poznajete li vi nekog Vila Prestona?

Šerif se podiže u postelji i namršti se.

— Preston? Naravno da ga poznajem! Pa, on je šerif tamo u Vestoveru, zar ne?

Vajat je prečuo pitanje.

— Našao sam nedavno jednu fotografiju na kojoj ste i vi. Na njoj je bio i neki Škotlandanin po imenu Hoskins i neki Grendžer iz Laboka.

Long potvrdi.

— Da, tako je. Bilo je to pre pet godina. Snimak je napravio stari Flaj iz Tombstona. Sakupio je ovde u Fort Vortu nas nekoliko budala koji smo pristali da ceo minut zurimo nepomično u njegovu crnu kutiju. Ja sam onda bio izviđač, a Preston je bio regrut. Grendžer je bio neka vrsta snabdevača namirnica.

— A Hoskins?

— Taj se movao po kujni i povremeno bi doneo za momčad poneku kokoš. Ta dvojica nisu bili

baš dobri momci, a da pravo kažem, ni Preston mi se nije mnogo dopadao.

Vajat Erp onda odluči da bolesnom šerifu ispriča celu priču. Pažljivo je pri tom posmatrao Longovo lice i video na njemu iskreno čuđenje.

— Zar je to moguće? — vrteo je glavom šerif Long. — Preston, taj zlikovac! Naravno da je sve to ista banda! Samo, šta su smerali? Kome je potrebna to ogromna količina dinamita? Nisu valjda hteli da dignu u vazduh Teksasku banku?

— Za to bi im bilo dovoljno i jedno bure — reče Erp.

— A šta je onda ta banda nameravala?

— To bih i ja voleo da znam — reče Vajat zamišljeno, a onda nastavi: — Neću više da vam smetam, Frede. Već sam se dugo zadržao. Nadam se da vas nisam previše uznemirio. Ako vam još nešto padne na pamet u vezi sa ovom pričom, možete obavestiti Porkija. On će me već pronaći negde u gradu.

*
* *

Vajat se uputi prema Rialto-baru.

Na uglu glavne ulice je najednom stao. Ugledao je iza ugla jednog snažnog, visokog čoveka u kariranoj košulji, sa duboko natučenim šeširom koji je preteći raskoračen, sa revolverom u ruci stajao pred nekim omanjim, debeljuškastim čovekom koji se leđima bio oslonjen na neka kola.

— Nemoj, Mete! Šta još hoćeš od mene? Ja sam dosta novaca izgubio!

— Ti si varalica na kartama, Donovan! — urlao je Met. — Priznaj i istresi sav novac koji imaš kod sebe!

— To je nemoguće! Ja imam kod sebe i novac od radnje, Mete, morate to da shvatite! Zbog tih nekoliko dolara koje sam zaradio...

— Izvadi novac! — zaurla Met.

Maršal nije ni jednog trenutka pomislio da će taj Met stvarno da puca. Sve to što je on pokušavao sa tim Donovanom ličilo je na blef.

U tom trenutku se iza malog debeljka pojavio jedan čovek, koji je imao izvesnih sličnosti sa Metom, samo što je bio mlađi.

Donovan najednom zakorači dva koraka prema kolima.

U tom času prasnu Metov revolver.

Donovan se bacio na zemlju i opalio iz malog „derindžera“, ali nije pogodio Meta, jer je istog časa bio pogođen s leđa od onog drugog momka. Teturajući se, izleteo je na sredinu ulice.

— Moja ruka! — jauknuo je. Vi, banditi!

Vajat je u tri skoka bio kraj Meta koji je ponovo digao svoj revolver.

— Šta je ovo? — viknuo je. —

U dvoje hoćete da likvidirate ovog čoveka?

Metove oči blesnuše.

— Šta vi hoćete, čoveče? Ne mešajte se!

— Sklonite taj revolver — zamoli ga Misurijanac.

Met nije ni pomišljao da posluša. Onda je prišao i onaj drugi momak i stao iza maršala.

Vajat je odmah to primetio.

Onda Met vrati pištolj, spusti ruke na kukove i zabrunda:

— Sve mi se čini, stranče, da ste vi umorni od života!

Sa ulice je dopirao jauk ranjenog Donovana.

Vajat je sad sasvim jasno video Metovo lice. Primetio je da mu je lice rošavo i puno bora. Met

je mogao imati možda trideset pet godina, ali je zbog tih ožiljaka i bora izgledao mnogo stariji.

Met zabaci glavu malo ustranu i nastavi:

— Čini mi se, stranče, da ćeš ostati bez zuba.

Vajat htjede da se okrene, ali u tom času Met dade znak svom partneru, koji istrže revolver i zamahnu.

Maršal mahinalno izmače glavu u stranu, tako da ga udarac pogodi u levo uvo i rame.

Istovremeno Vajat u okretu pogodi snažno momka pesnicom u vrh brade, tako da se ovaj najednom nađe na sve četiri na zemlji.

Met se istog časa baci na Vajata, ali nalete pravo na maršalovu ispruženu pesnicu, koja ga pogodi punom snagom u pleksus. Metu se noge najednom podsekoše i on se sruši.

U međuvremenu je mlađi uspeo da se digne na noge. Pokušao je da se baci s leđa na Erpa, ali ga Vajat munjevito dohvati za ruku i prebaci preko sebe.

Sad su se oba napadača našla jedan kraj drugoga na zemlji. S teškom mukom su počeli da se dižu na noge.

— Hej, Rik — mumlao je Met. — Šta je to bilo?

— Pojma' nemam. Izgleda da momak ne zna s kim ima posla.

— Uopšte me ne interesuje s kim imam posla — odgovori Vajati htede da se ukloni, ali je u tom trenutku ugledao na uglu ulice, sa druge strane, šerifa Porkija i njegovog pomoćnika. Verovatno ih je bila privukla pucnjava. Kad su, međutim, videli o kome se radi, zastali su na rastojanju od deset metara.

Met i Rik su u međuvremenu ustali. Met se češkao rukom po glavi.

— Hej, stranče — zabrundao je. — Ti imaš dobre živce. Ti si sa tvojim trikovima uspeo da dobiješ prvu rundu. Ali, da ti bude jasno: udario si na braću Alison! Nisi još čuo za nas? Ima vremena. Odmah ćeš nas upoznati.

Jurnuo je odmah na Erpa, ali ga ovaj hladnokrvno dočeka levim direktom i odbaci nazad. Dotle je mlađi brat Rik pokušao da obide Vajata. Maršal ga, međutim, dohvati sa strane pljoštimice ivicom šake između uha i ramena, tako da ovome najednom obamre desna strana tela.

Istog časa u Vajatovoj ruci se nađe revolver.

— Tako, znači, vi ste braća Alison. Baš me raduje, momci. A

sad ću vam nešto reći: vucite se što pre odavde da ne bi upoznali samo jednog člana jedne porodice iz Misurija.

Dva brata su zurili u Vajatovo oružje. Odstupili su nekoliko koraka. Onda Met prostenja:

— Sve mi se čini da će ovaj momak morati da upozna i našeg brata Kleja!

Još nije ni izgovorio do kraja, a Vajatu Erpu se učini kao da mu je spala neka koprena sa očiju.

Klej Alison!

Odmah se setio. Naravno, Klej Alison, nekadašnji kauboj iz Simerona, iz južnog Kolorada!

Vajat je mnogo što-šta čuo o toj porodici revolveraša i kockara, koja se kretala kroz države srednjeg Zapada i kojih su se ljudi klonili i plašili.

Znači da su Met i Ričard pripadali tom klanu. A njihov brat Klej bio je udarna snaga porodice. Glavna pretnja!

Klej Alison. To je isto što i K. Alison! Burad se eksplozivom su verovatno bila upućena ovamo, u Fort Vort. I to na adresu ovog prilično poznatog čoveka, koji se zvao K. Alison!

Vajat pogleda oštro dva brata i reče dovoljno glasno da bi i Porki mogao da čuje:

— Uvek ista pesma: kad mačke nema kod kuće, miševi vode kolo. Samo što su ovde u pitanju pacovi!

Onda se okrete i pođe prema trotoaru.

Braća Alison ugledaše u tom trenutku šerifa.

— Hej, debeli, ne žuri se — viknu Met. — Možda će danas moći ponešto zanimljivo da se vidi. Ovaj momak prilično glasno priča i zato nas interesuje.

— Bilo bi bolje da se gubite odavde — progundā Porki. — Nisu nam previše potrebni bukači, upamtite to!

Okrenuo se i otišao, ispraćen podrugljivim smehom braće Alison.

Vajat je bio odlučio da ode do Rialto-bara da bi sa vlasnikom porazgovarao malo o Frederiku Longu. Hteo je da to što pre svrši kako bi mogao da ode i po doktora Koloma. On će sigurno moći nešto da učini za bolesnog šerifa.

Već iz daleka je ugledao svetlost koja je probijala kroz prozore Rialto-bara, koji se nalazio na uglu ulice koja je vodila prema Ričland Hilsu.

Vajat je za trenutak zastao pred

ulazom, a onda je odlučio da prođe kroz bar.

Kraj šanka je stajala jedna žena kojoj je kosa padala preko lica. Zajedno sa sedokosim mikserom trudila se da usluži mnogobrojne goste koji su se okupili oko šanka.

Vajat se progura kroz gužvu i zapita:

— Da li je krčmar ovde?

Žena pokaza palcem na gornji sprat.

— On je gore u kancelariji.

Oblasni šerif pođe uz stepenice kroz hodnik sa mnogobrojnim vratima sa obe strane.

Jedna od prvih vrata sa desne strane imala su natpis velikim žutim slovima: kancelarija.

Vajat zakuca na vrata i uđe.

Za velikim pisaćim stolom sedeo je čovek četrdesetih godina, sa debelom cigarom među zubima. Sav je bio okupljen sabiranjem dugačkih kolona brojeva.

— Šta je? — zapitao je ne dižući glavu.

— Hteo bih da za trenutak porazgovaram sa vama, mister Sajmonse.

Krčmar se zavalio u stolicu i prebaci ruku preko naslona.

— A ko ste vi?

— Zovem se Erp.

— Erp? — ponovi krčmar i brzo se diže sa stolice popravljajući mahinalno svoju žutu bluzu. — Da niste vi maršal Erp?

Vajat potvrdi.

— Došao sam zbog Frederika Longa. Njemu nije dobro i...

Vajat najednom zastade jer je na krčmarovom licu video neočekivanu promenu. Najednom je sa njegovog lica nestalo boje i oči su mu se uplašeno raširile.

— Šta vam je, mister Sajmonse?

Krčmar se grčevito uhvati za naslon stolice, a onda rukom pritisnu grudi.

— Ja... to jest... ja ne znam..

Po čelu su mu izbile graške znoj, a na vratu se videlo pulsirajuće debele vene.

— U poslednje vreme mi je oslabilo srce — rekao je.

— Šta se dogodilo sa Frederikom Longom? — insistirao je Vajat Erp, u kome je najednom porasla sumnja.

— Ja ne znam, maršale! Zašto dolazite kod mene? Šta ja imam sa tim? Pitajte... pitajte lekara. Ja se u to ne razumem.

— Šerif Long je te večeri, kad se razboleo, bio ovde kod vas.

Sajmons postade još bleđi i nemoćno se spusti u stolicu.

— Ja vas ne razumem, maršale. Ne znam šta hoćete time da kažete. Nećete, valjda, da kažete da mi imamo nešto sa njegovom... sa njegovom, hoću da kažem, bolešću?

— Ja vas pitam, Sajmonse, šta vi imate sa tim?

Krčmar se gušio.

— Žao mi je, maršale, ali ja vas ne razumem. Ja ne znam šta vi to hoćete da kažete, ali ako mislite da Longova bolest ima bilo kakve veze sa jelom ovde kod...

Vajat prekrsti ruke na grudima. Pogled mu je bilo prikovan za krčmarevo lice.

— Ja uopšte nisam pomenuo jelo, mister Sajmonse.

Krčmar s mukom proguta pljuvačku.

— Maršale, kunem se da ste na pogrešnom putu. Ja bih vam savetovao da prvo...

— S kim treba prvo da razgovaram? — zapita Vajat, kome je najednom sinula ideja. — Možda sa Klejem Alisonom?

Krčmar se trže.

— Sa Klejem? Da, možda bi bilo bolje da sa njim razgovarate.

— Gde mogu da ga nađem?

SVAKE SUBOTE

VAJAT ERP

AVANTURE LEGENDARNOG ŠERIFA DIVLJEG
ZAPADA

— On mora da je... u kockarnici.

Krčmar se teškom mukom uspravi, držeći se čvrsto za naslon stolice.

Vajat se okrete i izađe iz kancelarije. Nije još ni stigao do stepenice kad je čuo iza sebe neki tup pad.

Pojurio je natrag, otvorio vrata kancelarije i ugledao na sred sobe krčmara koji je ležao sa licem na tepihu.

Vajat mu pride i brzo ga okrenu na leđa. Ugledao je penu na krčmarevim usnama.

— Sajmonse!

Krčmar je već bio mrtav.

Na stolu je stajala jedna mala kapsula, u kojoj je bio još tragova nekog belog praha. Pored nje je stajala čaša za viski, na čijem dnu su se isto tako jasno videli tragovi nekog belog taloga...

Vlasnik Rialto-bara, Džek Sajmons, je očigledno otrovan!

Vajat pođe do ograde stepenica u hodniku i pogleda dole prema šanku gde je još uvek radila užurbano ona žena. Verovatno je to bila žena krčmara Sajmonsa.

Vajat se okrenuo i na drugom kraju hodnika ugledao još jedne stepenice. Kad se popeo uz njih, našao se u velikoj prostoriji obloženoj zelenim somotom. Bila je to kockarnica čiji stolovi su bili svi zauzeti. Sa tavanice su visile velike petroleumske svetiljke, koje su bogato osvetljavale prostoriju.

Jedan od stolova bio je okružen velikom gomilom kibicera. Vajat ugleda jednu ženu sa velikim slamnim šeširom koja mu je bila okrenuta leđima, a sa druge strane stola je sedeo čovek čiji ga je izgled fascinirao.

Bio je to prilično krupan čovek širokih ramena i mrkog, gotovo indijanskog lica, koje je delovalo veoma prijatno. Nos mu je bio malo povijen, a usta velika i gruba. Oči su mu bile sasvim tamne, što je još više pojačavalo utisak da je taj čovek ima u žilama indijanske krvi. Njegova čitava pojava je bila vrlo upadljiva. Nosio je sjajno crvenu košulju, a na opasaču ukrašenu futrolu sa teškim pištoljem. Utisak surovosti i nečeg ratničkog dopunjavao je i poseban pojas sa nanizanim mecima koji mu je bio prebačen preko ramena.

Vajat je za trenutak zastao. Od-

mah je znao ko je taj čovek! Bio je to glavom Klej Alison!

Alison je sedeo nepokretan kao statua nekog Indijanca. A onda je najednom, hitrim pokretom, kao zver koja se baca na plen, spustio karte na sto uz osmeh koji je otkrio krupne, snežnobeke zube.

U tom trenutku, još dok je Vajat Erp stajao na stepenicama i gledao dole u salon za kockanje, Klej Alison najednom diže glavu kao da je osetio da ga neko posmatra.

Za trenutak se njegov pogled upi u markantne crte Erpovog lica.

A kad je pogled ponovo spustio na kockarski sto, žena sa slavnim šeširom je okrenula glavu da vidi šta je on to video. I tako je Vajat ugledao njeno lepo izvajano lice sa smaragdno-zelenim očima osenčenim dugim trepavicama, uokvireno dugom, zlatno-crvenom kosom. To lice je Vajat dobro poznavao.

Bilo je to lice Laure Higin! Bila je to žena koja je, pošto joj je otac bio ustreljen u Ebilejnu, stalno u stopu pratila Džordžijanca Doka Holideja. Ona je bila zaljubljena u čuvenog kockara i

pratila ga je iz grada u grad, iako Dok Holidej nije uzvraćao njenu ljubav.

Njene oči su zablistale kad je prepoznala Misurijanca. Naglo je ustala i čvrsto se rukama uhvatila za naslon stolice, a usne su joj nehotice prošaptale:

— Vajat Erp!

Klej Alison je čuo taj šapat i odmah ustao, spuštajući karte na sto.

— Šta ste rekli, madam?

— Ništa, mister Alison — rekla je, odmahujući glavom. — Oprostite za trenutak.

Progurala se kroz gomilu posmatrača koji su bili opkolili sto i požurila prema stepenicama u čijem podnožju je zastala i pogledala u Vajata.

Vajat se polako spusti niz stepenice i dotače obod šešira.

— Helo, mis Higin!

— Helo, maršale! Kakva slučajnost da vas ovde sretnem!

— Moglo bi se i tako reći.

Laura Higin uzdahnu.

— Imala sam više sreće nego što sam pretpostavljala.

— Nisam baš tako siguran, madam.

— Ne? Hoćete li da kažete da Dok Holidej nije došao sa vama?

— zapitala je sa neskrivenim pri-
zvukom straha u glasu.

— Da, to sam hteo da kažem.

Spustila je svoju usku, malu ru-
ku na Vajatovu snažnu mišicu.

— Šta je s njim? — zapitala
je drhtavim glasom.

— On je gore, u Koloradu.

— Šta je s njim? Nije mu dobro?
— procedi Laura sa strahom.

— Nije mu baš najbolje.

— Jeste li čuli nešto o njemu?

— Da, dobio sam pre nekoliko
dana pismo od njega.

— I?...

— Šta da vam kažem — sleže
Vajat Erp ramenima. — Vi i sami
znate kako stoji sa njim.

Žena uzdahnu duboko i obori
glavu. Bar je saznala da je još
uvek živ.

Zajedno su otišli do malog šan-
ka u salonu za kartanje.

— Hoću li vas još videti? —
zapitala ga je, pružajući mu ruku.

— Možda, — odgovorio je i po-
gledao pravo u lice Kleja Alisone
koji se u tom času pojavio iza
njenih leđa.

Bio je visok skoro kao maršal.
Ruke je bio zadenuo za kožni opa-
sač i zažmirio na jedno oko, dr-
žeći cigaretu među zubima.

— Helo — rekao je — ne bih

hteo da propustim ovu priliku i
da vas ne zamolim, madam, da me
predstavite ovom džentlmenu.
Pretpostavljam da on nije makar
ko!

— Vi ništa ne pretpostavljate,
mister Alisone, nego ste čuli kad
sam izgovorila njegovo ime — od-
govorila mu je, a onda nastavila:
— Ovo je Klej Alison, maršale.

Vajat klimnu glavom, odgova-
rajući na pozdrav.

Stojeći sasvim blizu Kleja Ali-
sona, osetio je još jače u kolikoj
meri zrači nešto opasno iz ovog
čoveka. Bio je pametan, pun sna-
ge, prepređen. Čovek, koji nigde
drugde ne bi mogao da opstane
sem u ovoj zemlji!

Onda je Misurijanac progovorio
sa njemu svojstven otvorenošću:

— Vi ste Alison? Ja tražim već
nekoliko dana čoveka koji se zove
K. Alison.

Klej iskrivi malo glavu u stra-
nu i prebaci jezikom cigaru u dru-
gi ugao usana.

— Da...?

— U svakom slučaju, ja ne
znam da li ste vi pravi čovek.

— Ja sam uvek pravi čovek —
odgovori Klej smejući se na na-
čin koji je podsećao na praskavi
smeh njegovog brata Meta. Uop-

**SVAKOG DRUGOG
ČETVRTKA**

**NAJLEPŠE
LJUBAVNE PRIČE**

SVETSKI HIT
CHERRY

ZLATNI

KUPIDON

šte sva tri brata su imala sličnu boju glasa i način govora.

— Ja tražim čoveka kome je poslato iz Lamese pet buradi sa dinamitom — nastavi Vajat Erp.

U salonu za kartanje Rialto-bara najednom je nastala tišina.

Klej Alison je najednom stao ukočen kao da je izliven od gvožđa. Najednom kao da je postao Indijanac koji napeto čeka da zada odlučan udarac. U očima mu se pojavio tamni sjaj, a lice kao da mu je bilo istesano od crvenog „maronati“-drveta. Mada mu se ni jedna crta na licu nije pomerila, osećalo se da mu je svaki mišić napet do pucanja.

Vajat je to osećao.

Laura Higin, koja je još uvek stajala između njih, nasmeja se zvonko u tom trenutku.

— Hej, čim se pojavi u gradu veliki Vajat Erp, odmah počne nešto značajno da se događa. A već je bilo postalo dosadno ovde. Mislite li i vi tako, mister Alison?

— Da, vi ste u pravu, madam — procedi Alison kroz zube.

Vajat nije skidao pogled sa Alisona.

— Kao što rekoh — nastavio je mirno — tražim čoveka po imenu K. Alison i eksploziv. Naći ću i jedno i drugo.

— Onda vam želim sreću u tome — procedi Klej, a onda se okrete i brzim koracima vrati do svog mesta za kočkarskim stolom.

— Podseća me na Kirka Mek Loverija i Ajka Klantona istovremeno — reče Laura Higin zamišljeno kad je Klej otišao. — Čak i kad spojite tu dvojicu još uvek nisu bili toliko opasni kao Klej sâm. Možda bi bilo bolje da prestanete da se brinete za taj eksploziv i da se vratite u Dodž Siti. I ja bih rado krenula sa vama. Možda bi onda došao i Dok,...

Vajat dotače ivicu svog šešira i izađe iz salona za kartanje.

U velikoj prostoriji sa šankom vladala je velika gužva. Bračni par Sajmons je vredno sticao dolare na sve strane.

Vajat se progura do šanka i pride mikseru iza čijih leđa se nalazio čitav niz kuka sa ključevima soba.

— Imam dogovor sa mister Klejem Alisonom. On je sad u svojoj sobi. Koji je broj njegove sobe?

Pitanje je stiglo veoma brzo tako da mikser mahinalno odgovori: — Sedam!... Ali ja mislim....

— Hvala! — odgovori maršal

i krenu uz stepenice prema hodniku koji mu je već bio poznat.

Soba broj sedam se nalazila sa desne strane u neposrednoj blizini stepenica. Vajat hitro pride vratima i pritisnu kvaku.

Vrata su se otvorila.

Kad je ušao u mračnu prostoriju, zatvorio je vrata za sobom i pogledao oko sebe.

Oči su mu se brzo privikle na mrak.

Prozor sobe je bio odškrinut.

Vajat je stajao leđima naslonjen na vrata i osluškivao. Najednom je čuo neki šum. Bilo je to kao kad neko skače na drveni pod ili neki podijum. Prišao je brzo prozoru i ugledao neku priliku koja je skočila sa krova jedne šupe u dvorište i nestala u tamnoj senci nastrešnice.

Ali to nije bilo sve što je u tom trenutku privuklo maršalov pogled. Mnogo više su njegovu pažnju privukli visoki i debeli zidovi koji su okruživali dvorište. Bili su to zidovi spoljnog dvorišta kažnjeničkog logora Fort Vorta!

Vajat se brzo okrete i pojuri napolje iz sobe. Sjurio je niz stepenice da bi video da li se Klej Alison još uvek nalazi na

svom mestu za kartaškim stolom.

Nije, međutim, stigao do salona za kartanje. U hodniku mu je pretrčala put jedna žena. Bila je to Mili Sajmons, koja je stajala u hodniku bleđa lica i raspuštene kose i posmatrala ga pogledom ispunjenim mržnjom.

Iza nje su stajala četiri čoveka.

— To je on! — kriknula je žena pokazajući rukom na Misurijanca. — Držite ga! On je ubio Džeka!

Bili su pronašli mrtvog krčmara i smatrali su da je Vajat ubica.

Tri čoveka su istovremeno pojurila.

Vajat je prvu dvojicu odbio udarcima pesnica, ali ga je treći udario preko uha. Vajat je ipak uspeo da se izmakne i pogodi trećeg napadača u stomak.

Onda je žena počela da vrišti i iz prostorije sa šankom su pojurili drugi gosti. Njih desetak je zatvorilo maršalu put.

— Uхватite ga! On je ubio mog muža! Držite ubicu! — vrištala je krčmareva žena.

Vajat se povuče tri koraka i nasloni leđima na zid. U rukama je držao svoje pištolje.

— Šta hoćeš sa tim, čoveče? To ti neće mnogo koristiti! — viknu jedan snažan, bradati čovek. — Spusti oružje, momče!

Vajat Erp je nepomično stajao držeći oružje u rukama.

— Uхватите га! — urlala je žena.

Vajat zape oroze na pištoljima.

Taj reski zvuk je zadržao za trenutak ljude.

— Pozovite šerifa! — viknu Vajat Erp u iznenadnoj tišini koja je bila za trenutak nastala.

— Zašto? — vikala je žena. Svršite sa njim! On je ubica!

— Ne, ne! — viknu snažno jedan stariji muškarac. — Nema linča! Zovite šerifa!

U jednom trenutku se Vajatu učinilo da je na vratima salona za kartanje ugledao Alisonovo lice koje je brzo nestalo. A onda su se vrata salona otvorila i u hodniku se pojavila Laura Higgins.

Ona je mogla, zahvaljujući svojoj lepoti, šarmu i privlačnosti da reši zabludu jednom jedinom rečenicom. Samo je rekla: ovaj čovek je Vajat Erp, svi bi joj bez pogovora poverovali. Ona je, međutim, samo

čutke stajala i zabavljala se tom uzbuđujućom scenom.

Kad je uhvatila na sebi Vajatov pogled, progovorila je:

— Šta je? Opet imate neprilika? — Onda se zvonko nasmejala. — Bilo bi divno kad bi se sad iznenada pojavio vaš šarmantni prijatelj. Trebalo je da poslušate moj savet i odete odavde.

— Poznajete li ovog čoveka? — zapitao je krupni čovek koji je stajao ispred ostalih.

Laura Higgins nije ni stigla da odgovori na ovo pitanje, jer se u tom času u hodniku Rijalto-bara pojavio šerif Porki sa tri pomoćnika držeći spremno oružje u rukama. Odgurnuo je ustranu ljude koji su se bili nagurali u hodniku, ali je spustio oružje kad je ugledao Misurijanca naslonjenog na zid.

Ljudi su nezadovoljno progundali kad su videli da Porki spušta svoj pištolj i vraća ga u futrolu.

— Šta je to, šerife? Zbog čega ne zgrabite tog momka? Imate i trojicu pomoćnika! A tu smo, i mi! — čuli su se ljutiti glasovi.

Porki obrisao znojavo čelo rukavom i pogleda oko sebe.

U tišini koja je nastala odjeknuo je zvonik smeh Laure Higgins. Ona je izvadila svoju lepezu i mahnula njom ispred lica. — Ovde je vrlo vruće. Čovek ne može da izdrži! — Onda se okrenula i iščezla kroz vrata salona, dobacivši usput Vajat Erpu jedan osmeh.

— Hej, Porki! Mislite li vi da vršite svoju dužnost? — povikao je jedan čovek koji je pridržavao krčmarovu ženu koja je sad tiho jecala.

Negodovanje je već postojalo glasnije i ljudi su preteći krenuli napred.

Porki odgurnu jednog momka snagom koju niko nije pretpostavljao da ima. A kad se jedan progurao napred sa namerom da poleti na Vajata Erpa, pogodio ga je snažnim udarcem pesnice posred lica.

— Hoćete li vi, idioti, da se smirite već jednom, do đavola?

— Zašto da se smirimo? — viknu neki bradonja. — Ovaj čovek je ubica!

Porki stade ispred svih i naredi svojim pomoćnicima da sve drže na oku, a onda se okrete Vajatu Erpu:

— Ne znam, maršale — rekao je — ali mislim da bi bilo

bolje da vi date objašnjenje ovim ljudima!

— Do sada me niko od njih nije zamolio za to — odgovori Erp.

— Maršal...? — zapanji se suvonjavi momak koji je stajao na čelu gomile, skidajući šešir i brišući znoj sa čela. — Do đavola, sad mi je jasno otkuda ga znam! On je Vajat Erp! Da, ljudi, to je Vajat Erp! — okrenuo se ostalima i toliko mlatao rukama da mu je spala papirna manšeta sa rukama, što je izazvalo gromoglasan smeh.

— Vajat Erp, nego ko! — mumlao je Porki.

Krčmarova žena se najednom prenula. Odgurnula je dvojicu muškaraca koji su je dotle pridržavali i pokušala da se izvuče, ali je Vajat Erp uhvati gvozdenom rukom i okrete prema sebi.

— Samo trenutak, misis Sajmons!

— Šta vi hoćete od mene?

— Prvo bih hteo da kažem da je vaš muž još bio živ kad sam izašao iz njegove kancelarije. Kad sam pre toga razgovarao sa njim o šerifu Longu, on je najednom prebledeo. Čim sam izašao iz kancelarije čuo

sam iza sebe u njegovoj sobi jedan tup pad. Odmah sam se vratio i našao ga na podu. Otrovao se!

Žena kriknu. Pala bi da je nije Vajat Erp pridržao. Onda je odmah nastavio:

— Bilo bi dobro, misis Sajmons, kada bi vi sad mister Porkiju objasnili šta je vaš muž učinio sa šerifom Longom.

Žena na to ustuknu, prekri lice rukama i poče da jeca.

Vajat joj skide ruke sa lica.

— Govorite, misis Sajmons!

I Porki joj je prišao zajedno sa ostalim građanima koji su se tiskali u hodniku. Svi su čekali.

Onda je najednom provalilo iz nje:

— Ja nisam htela da imam veze sa svim tim stvarima, ali Džek nije najednom bio u stanju da se povuče...

— Od čega da se povuče?

Od poslova koje je imao sa tim ljudima.

— Sa kojim ljudima?

— Ja ih ne poznajem.

— Još kako ih poznajete! Oni se zovu Grendžer, Hoskins i Preston!

Vajat Erp namerno nije pomenio Alisona.

Žena je uplašeno zurila u njega.

— Otkud to znate?

— Govorite vi samo dalje, misis Sajmons. Građani Fort Vorta imaju pravo da saznaju šta se ovde događalo. Pre svega hoćemo da znamo šta je vaš muž učinio sa Frederikom Longom.

— Ja to ne znam! Ja to ne znam! — kukala je.

— Onda ću vam ja reći — oštro joj se obrati maršal.

Pokušao je da ga otruje!

— Ne! — kriknu žena.

— Da. I to onim istim prahom kojim je pre pola sata izvršio samoubistvo. Samo mu nije pošlo za rukom da brzo uništi žilavog Frederika Longa.

— Ja nemam nikakve veze sa tom stvari — reče žena i obori glavu na grudi.

— Ali ste znali za to!

— Ne sasvim. Ja sam samo naslućivala.

— Kakav je to otrov koji je upotrebio?

— Ne znam ni to.

Vajat se okrete šerifu Porkiju.

— Pobrinite se, molim vas, šerife, da ovamo dođe doktor Kolum.

Ubrzo zatim pojavio se stari

SVAKE SUBOTE

VAJAT ERP

**AVANTURE LEGENDARNOG ŠERIFA DIVLJEG
ZAPADA**

doktor, po čijem se licu videlo da veoma ceni viski. Duboko se poklonio pred maršalom.

Vajat odmah preseče njegove ljubazne pozdravne reči i naredi mu, da odmah ispita onaj beli prašak koga je još bilo u kapsuli na krčmarovom stolu.

Kad se malo kasnije doktor Kolom vratio iz krčmarove kancelarije, izjavio je:

— To je kuervina.

— Indijanski biljni otrov?

— Da.

— Ali, to je samo jaka opojna droga!

— Ne, maršale, jer kad se uzmu veće količine onda može da deluje smrtonosno.

— Otrovi je, znači, bio smrtonosan za Džeka Sajmonsa, dok je doza koju su bili dali šerifu Longu bila dovoljna da izazove teške poremećaje u organizmu — zaključio Vajat Erp.

Onda se okrete ponovo lekaru:

— Postoji li protivotrov?

— Naravno da postoji, samo, zar vi stvarno mislite da je šerif Long...

— Da. I molim vas da se odmah pobrinete za njega.

Lekar se požuri da odmah ode.

Dok je u krčmi i u hodniku još uvek vladao kaos i opšta

gužva, maršal se uputi u salon za kartanje.

Laura Higinis je sama sedela za stolom i ređala pasijans. Dočekala je Vajata podrugljivim osmehom.

— Jeste li opet likvidirali nekog bandita, mister Erpe?

— Gde je Klej Alison? — zapita je maršal oštro.

— Ne znam — odgovori ona i spusti pogled opet na karte. — On je izašao iz salona kad ste vi otišli.

Vajat se pope gore i zakuca na vrata sobe broj sedam.

Soba je bila prazna, a prozor je još uvek stajao poluotvoren.

Vajat priđe bliže prozoru i pogleda mračno dvorište oivičeno crnim senkama nastrešnica koje su skrivale gotovo polovinu dvorišta. Na drugoj strani, iza visokog zida, videlo se pusto spoljašnje dvorište južnog krila kažnjeničkog logora.

Dole je vladala tišina.

Vajat skoči sa krova predvorja na niži krov jedne omanje šupe koji je bio u potpunom mraku.

Odatle je pažljivo osmotrio kapiju koja je vodila na Ričland aveniju.

Kapija je bila upola otvorena i Vajat je jasno video siluetu jednog čoveka.

Onda je primetio i drugog. Gledali su na ulicu i nešto međusobno razgovarali.

Da li ga oči varaju ili su to stvarno dva brata Alisona, Mat i Rik?

Vajata je veoma interesovalo o čemu razgovaraju, ali da bi to saznao morao bi da pređe preko dvorišta i priđe kapiji.

U tom trenutku su ona dvojica najednom prešla preko ulice i nestala u jednoj krčmi.

Gde li je treći brat, Klej?

Onda je najednom čuo prodoran ženski krik. Hitro se popeo ponovo na krov trema i preko prozora prebacio ponovo u sobu. Kleja Alisona.

Kad je stigao u hodnik ugledao je šerifa Porkija i tri njegova pomoćnika koji su hteli da odvuku sa sobom krčmarevu ženu.

— Trenutak samo — umeša se Vajat Erp. — Hteo bih da postavim misis Sajmons još jedno pitanje.

Žena ga je gledala staklastim pogledom.

— Šta još hoćete? Zar ne vidite da me je dželat već šćepao?

— Misis Sajmons, vi nemate posla sa zlikovcima, već sa predstavnicima zakona. Stvar je sudije da odmeri težinu vaše krivice. Nije isključeno da se ta krivica smanji ako nam pomognete da pronađemo ko je stajao

iza tog zločina. Zbog čega je hteo vaš muž da ubije šerifa Longa?

— Ja to ne znam.

— Vi to znate, misis Sajmons.

— Ne baš tačno...

— Onda ću vam ja to reći: Džek Sajmons je hteo da ubije šerifa Longa zato što mu je smetao. Zato što je mogao da omete akciju koju su organizovali Grendžer, Hoskins, Preston i vaš muž. A sad mi recite šta je trebalo da se uradi sa velikom pošiljkom eksploziva koja je poslata ovamo iz Lamesa?

— Eksploziva? Ja ne znam o čemu vi pričate, šerife.

Vajat dograbi krčmaricu za ruku.

— Nemojte me zadržavati, misis Sajmons. Ako ne želite da nosite na savesti smrt mnogih ljudi i ako želite da sprečite još veću nesreću, onda govorite!

— Šta da vam kažem? Vi već sve znate!

— Hteo bih da čujem od vas šta je bilo planirano sa eksplozivom!

— Ja to ne znam. Kunem se bogom da to ne znam.

— Ali znate da je vaš muž očekivao tu burad!

— Načula sam jednom nešto o tome, ali ne znam šta su namećevali sa eksplozivom.

— Zašto burad nisu bila poslata direktno vašem mužu, već Kleju Alisonu?

— Ja mislim zato, što moj muž nije mogao da primi takvu

pošiljku. Postojio je samo jedan čovek koji je mogao da primi na sebe taj rizik, bez straha, jer ko bi se usudio da pozove na odgovornost Kleja Alisona? Zato je moj muž poslao telegram u Dalas i zamolio ga da dođe ovamo. Mislím da je za taj posao trebalo da mu da dve hiljade dolara.

Maršal uzmaknu zbunjen korak nazad.

— Znači li to da Klej Alison nije imao nikakve veze sa tim?

— Ja to ne znam. Jedino znam da je pošiljka trebalo da stigne na njegovo ime.

— I gde je dinamit?

— Ja to stvarno ne znam. Moj muž me nije bio uputio u sve te pojedinosti.

— Ali vi očigledno znate mnogo što-šta o svemu!

— Samo ono što sam uspela da čujem prisluškivanjem kroz ključaonicu. Ja sam bila prinuđena da to činim jer sam videla da se on upušta u neke mračne stvari sa Prestonom i Grendžerom. Ja sam uvek govorila da ne podnosim te ljude. Ranije, dok je još bio prijatelj sa šerifom Longom, sve je bilo drugačije, ali je moj muž vremenom počeo da se udaljuje sve više i pridružio se drugoj grupi.

— Ko je pripadao još toj grupi?

— Ja ne znam.

— Od kad su Met i Ričard Alison u gradu?

Pitanja Vajata Erpa su padala kao pucnji.

Žena samo sleže ramenima.

— Ni to ne znam da vam kažem.

— Jesu li došli sa Klejom?

— Ne, oni su tu bili već ranije.

— Jesu li ta dvojica poznavala vašeg muža?

— Ja ne znam. Oni su, istina, dolazili u bar. Ali, ko nije?

Maršal joj tada priđe i zagleda oštro u njene oči. Kao hipnotisana gledala je žena u Vajata Erpa.

— Gde je dinamit, misis Sajmons?

— Ja to ne znam da vam kažem. Stigao je mister Alison i...

— Šta je vaš muž nameravao sa tim dinamitom?

Žena najednom promuća:

— Sve se vrtelo nekako oko Nagenta...

Vajat se namršti.

— O čemu ili o kome se to radi?

— Ja ništa ne znam. Ja sam samo s vremena na vreme čula da oni pominju tu reč.

*
**

Rik i Metju Alison nisu bili u krčmi u koju su ranije ušli.

Maršal je dva sata tragao po gradu za Klejom Alisonom. Por-ki i njegovi ljudi su pretraživali krčme u potrazi za njim. Oni se

uopšte nisu usuđivali da ga eventualno uhapsu, već su ga tražili da bi mogli da obaveste Vajata Erpa.

Bilo je pola jedan kad je Vajat Erp ponovo ušao u Rialto-bar.

U salonu za kartanje je bilo vrlo malo ljudi. Laure Higin nigde nije bilo. I u ostalim odeljenjima je bilo mirno.

Misurijanac se pope na gornji sprat, oslušnu i začu neko šaptanje iza jednih vrata:

— Zakucao je i kad je otvorio ugledao je Lauru Higin.

— Vi?... — iznenadila se Laura Higin.

Vajat Erp širom otvori vrata i ugleda jednu malu crnkinju koja je u ruci držala neko pismo sa ispisanom adresom:

„Doktor Džonu Holideju, Glen-vud Springs, Kolorado. Hotel Astorija”

Kad je video tu adresu, Vajat htjede da se, uz izvinjenje, povuče, ali Laura posla devojkicu napolje sa nalogom da pismo što hitnije preda, a onda uhvati maršala za ruku.

— Udite, mister Erpe!

— Nemam vremena, mis Higin.

— Možda ipak...?

— Vrlo mi je žao. Možda ćemo se videti sutra.

— Šteta — rekla je, okrenula se i pošla prema sredini sobe. Mislila sam da će vas možda interesovati gde je naš zajednički prijatelj Klej Alison.

Vajat joj odmah priđe.

— Gde je?

Ona se okrete a pogleda ga očaravajućim smeškom.

— Ovde.

Vajat se munjevito okrete i u njegovoj ruci se stvori revolver.

Opet je sa usana Laure Higin odjeknuo zvonak smeh.

— Nije ovde u mojoj sobi.

Maršal vrati svoj pištolj u futrolu i uhvati devojkicu za obe ruke.

— Zbog čega vam čini zadovoljstvo, mis Higin, da me ljutite? Vi znate da ja ovamo nisam došao iz sopstvenog zadovoljstva. U pitanju je jedna opasna stvar kojoj sam na tragu. Jedna banda zlikovaca je iz Ljana poslala pet bureta sa dinamitom Kleju Alisonu ovde u Fort Vort. Dakle, gde je?

— Videla sam ga pre jednog minuta kroz prozor dole u dvorištu.

Vajat istog trenutka izađe iz njene sobe i uputi se u sobu koju je bio iznajmio Klej Alison. Odmah je primetio da je ovaj u međuvremenu bio u svojoj sobi jer se još uvek osećao miris Alisonovih cigareta.

Vajat polako priđe prozoru i oprezno pogleda dole u dvorište.

Onda je najednom primetio kako se nešto miče u senci kraj visokog zatvorskog zida.

Tiho kao Indijanac spusti se Vajat kroz prozor na krov pred-

vorja, dođe do ivice i pogleda na krov šupe, a onda se tiho dovuče do same ivice.

Onda ga je ugledao kako stoji kraj zida i gleda u pravcu kapije.

Vajat se bešumno spusti sa krova.

Tek što je dotakao zemlju, primetio je kako se jedna senka povukla u najgušći mrak uz sam zid.

Vajat polako krenu, ali se u potpunom mraku saplete na neki predmet. Odmah se uspravo i hteo tiho da produži dalje, ali se onda naglo vratio i opipao predmet preko koga se spotakao.

— Bilo je to bure za viski!

Vajat izvadi svoj lovački nož i zari ga pod metalni obruč, a onda odvoji polako tednu dugu sa bureta.

U buretu je bilo ono što je tako dugo naporno tražio: eksploziv iz Lamesel!

Odjednom se iza njega začu jedan promukli glas:

— Helo, maršale!

Vajat se okrete i ugleda siluetu Kleja Alisona, a istovremeno kraj kapije i njegova dva brata.

Vajat je stajao licem u lice sa Klejom Alisonom.

— Jeste li konačno pronašli

svoj „cimet“? — podsmehnula se Klej.

— Pretpostavljam.

Alison se nasmeja i u tami blesnuše njegovi beli zubi.

— Ipak ste vi, Vajate, promućuran momak. To moram da priznam. E, ja sam naplatio svoje dve hiljade dolara za prijem. A sa tom stvari ovde ja nemam nikakve veze.

— Okrenuo se i pošao prema kapiji. Onda je zastao i rekao kao usput: — Ovde su samo dva bureta. A kuda je otišla ostala roba to je znao jedino dobri stari Džek Sajmons.

Vajat požuri za njim i jednim potezom ga zgrabi za ruku i okrete prema sebi.

— Još samo jedno pitanje, Kleje: Šta je sa Nagentom?

Za trenutak je u dvorištu nastala mrtva tišina.

— Nagent? — ponovio je onda, sležeći ramenima. — Šta se to mene tiče? Ja sam potpisao prijem pet buradi usoljene ribe i slučajno sam ovde otkrio dva bureta. Sve drugo me uopšte ne interesuje. Ja sam pri tom napravio dobar posao. Do viđenja, mister Erpe.

Odgurnuo je vrata i nestao u noći zajedno sa svoja dva brata.

K R A J

SREBRNA ZVEZDA

svake druge srede u svim kioscima

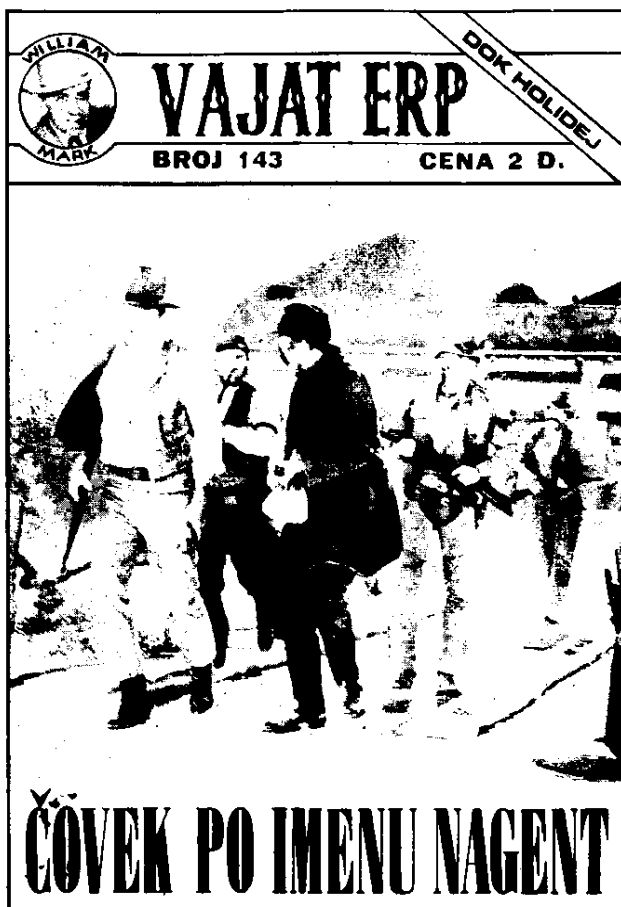

SREBRNA ZVEZDA

svake druge srede u svim kioscima

ČITAJTE SLEDEĆI ROMAN

SVAKE SUBOTE
NOVA SVESKA!
64 STRANE - 2 DINARA!

Izdaje i štampa NIP „FORUM“, Novi Sad, Vojvode Mišića 1. Odgovorni urednik:
Svetozar TOMIĆ. Izbor i kreacija: D. MILOSAVLJEVIĆ. Pretplata za 3 meseca 26
dinara, za 6 meseci 52 dinara, za jednu godinu 104 dinara. Za inostranstvo cene su
dvostruke. Uplaćivati na žiro-račun 657-1-255 sa naznakom za „Vajat Erpa“.
5. februar 1972.